

BIBLIOTEKA GŁÓWNA
AKADEMII WYCHOWANIA FIZYCZNEGO
W KATOWICACH



BIBLIOTHECA NOSTRA

Biuletyn Informacyjny

No 4(12)

KATOWICE 2007

Redakcja:

mgr Mariusz Pacha (redaktor naczelny)
mgr Katarzyna Baran
mgr Joanna Chwałek
mgr Damian Ziółkowski

Rada programowa:

dr hab. Janusz Iskra prof. AWF
prof. dr hab. Mirosław Ponczek
dr Krzysztof Sas-Nowosielski
mgr Maciej Droń
mgr Katarzyna Szaniewska

Redakcja techniczna: Sławomir Baran

Wydawca: Biblioteka Główna Akademii Wychowania Fizycznego
w Katowicach.

Adres redakcji:

Biblioteka Główna
Akademii Wychowania Fizycznego
ul. Mikołowska 72 A
40-065 Katowice

Adres internetowy: <http://www.biblioteka.awf.katowice.pl>

e-mail: bibl@awf.katowice.pl

ISSN 1734-6576

Druk: Poligrafia AWF, 40-065 Katowice, ul. Mikołowska 72 C
Nakład: 230 egz.

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY	7
DAMIAN ZIÓŁKOWSKI: Zapomniany kartograf i geograf – Eugeniusz Romer (1871-1954). Cz. 1	7
JOANNA CHWAŁEK, MACIEJ DROŃ: Komputerowe zamawianie książek – następny etap komputeryzacji Biblioteki AWF w Katowicach	14
MARIA KYCLER, BOGUMIŁA WARZĄCHOWSKA: Informatory biblioteczne formą promocji Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.....	17
SPRAWOZDANIA	33
JADWIGA MAMZER, JADWIGA ŚWIĄTCZAK, KATRZYNA BARAN: II Ogólnopolska Konferencja Naukowa <i>Zarządzanie marketingowe w bibliotece</i>	33
MARIA KYCLER: Protokół spotkania Rady Programowej Sekcji Bibliotek Szkół Wyższych przy Zarządzie Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Katowicach.....	41
WYDARZENIA.....	45
AGNIESZKA STACHURA: Galeria przy schodach	45
RECENZJE.....	47
JANUSZ ISKRA: Podręczniki biegów przez płotki	47
NOWOŚCI WYDAWNICZE	49
INFORMACJE.....	53
Zestawienie prac doktorskich obronionych w 2007 roku w Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach	53
Aktualny wykaz czasopism.....	55
Bazy danych dostępne w Bibliotece Głównej.....	63

NOWOŚCI W ZBIORACH	66
Wykaz książek zarejestrowanych w Bibliotece w IV kwartale 2007 roku	66
Encyklopedie ogólne, informatyka, bibliotekoznawstwo, bibliografie, ogólne podstawy wiedzy i kultury	66
Filozofia, psychologia, religia	66
Socjologia, statystyka, demografia	68
Polityka, nauki ekonomiczne, gospodarka, prawo, wojskowość	69
Szkolnictwo, oświata, pedagogika, wychowanie	72
Turystyka, rekreacja, czas wolny, hotelarstwo, etnologia	74
Matematyka, nauki przyrodnicze, nauki biologiczne	76
Medycyna	76
Organizacja i zarządzanie	81
Nauki techniczne, rolnictwo	82
Sport	82
Językoznawstwo, nauka o literaturze	86
Geografia, opisy krajów, podróże	86
Historia, biografie	87
Adresy kontaktowe	88
Godziny otwarcia agend Biblioteki	89

Misja Biblioteki

Misją Biblioteki Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach jest rozpoznawanie i zaspakajanie potrzeb informacyjnych, edukacyjnych i kulturalnych studentów i pracowników Uczelni oraz innych użytkowników. Misją Biblioteki jest również zapewnienie profesjonalnego poziomu swych usług i ich popularyzacja oraz budowanie pozytywnego wizerunku Biblioteki w swoim środowisku i na zewnątrz. Biblioteka stawia sobie też za cel propagowanie pozytywnych wartości, jakie niesie ze sobą kultura fizyczna.

Do podstawowych zadań Biblioteki należy gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie, ochrona oraz udostępnianie użytkownikom materiałów bibliotecznych w formie tradycyjnej i elektronicznej. Bibliotekarze w swojej pracy kierują się takimi wartościami jak: fachowość, rzetelność, kompetencja i odpowiedzialność.

Kto czyta książki, żyje podwójnie.

Umberto Eco

ARTYKUŁY

Damian Ziółkowski

Zapomniany kartograf i geograf - Eugeniusz Romer (1871-1954). Cz. 1

28 stycznia 2008 roku przypada 54 rocznica śmierci wybitnego kartografa Eugeniusza Romera. Całe pokolenia Polaków miały w pamięci obraz Polski z map profesora Romera. Jego zasługi dla polskiej kartografii i naszej ojczyzny są ogromne. Wprowadzając kartografię na salony światowe i pomagając przy ustalaniu granic w 1919 roku, zapisał się na zawsze w historii Polski i świata. Niestety, coraz więcej osób zapomina o wspólnym kartografie. Dlatego postanowiłem omówić biografię profesora Romera i przypomnieć jego zasługi dla Polski.

Proweniencja i dzieciństwo

Eugeniusz Romer przyszedł na świat 3 lutego 1871 roku we Lwowie. Oboje rodzice, ojciec Edmund Romer i matka Irena z Körtvelyessych de Asguth, szczycili się pochodzeniem szlacheckim. Tak o swoich korzeniach pisał Romer:

„Zarówno ojciec, jak i matka moja pochodzili ze starych rodzin szlacheckich. Rodzina ojca, gęsto rozsiana w dziedzinie Karpat Zachodnich aż po Sanockie, była tam osiadła co najmniej od końca XV w. Nigdy nie wybijała się majątkiem ani znaczeniem politycznym, pospolite jednak, znaczenie i pełne starych książek biblioteki mieszczące się po drobnych dworach świadczyły o intelektualizmie plemienia Romerów. Adam Romer († 1616) był komentatorem mów Cyncerona, profesorem Jagiellońskiego Uniwersytetu, mój dziad stryjeczny Aleksander był historykiem i założył bibliotekę w Zableczu, a jego bratanek Gustaw był jakiś czas docentem uniwersytetu monachijskiego.”¹

Dziadek Eugeniusza, Henryk brał udział w powstaniu listopadowym. W latach 50-tych XIX wieku ze względu na reformę uwłaszczeniową stracił wieś Bieździedzę. W 1873 roku umarł w Wieliczce, pozostawiając ojca Eugeniusza - Edmunda w biedzie i nędzy. Na szczęście, prawdopodobnie

¹ E. Romer: *Pamiętniki : problemy sumienia i wiary*, Kraków 1988, s. 9.

ktoś z klanu Romerów, objął nad nim protektorat i dzięki temu w wieku 9 lat został przyjęty do szkoły Teresianum w Wiedniu. Pobierał nauki przez 10 lat, nieustannie tam przebywając bez przerwy letniej i zimowej. Wydawało się, że został zgermanizowany. Nic bardziej mylnego, gdyż w 1863 roku wziął udział w powstaniu styczniowym. Został wzięty do niewoli, ale dzięki perfekcyjnej znajomości języka niemieckiego uciekł i powrócił do szkoły w Wiedniu. Rysowała się przed nim świetlana przyszłość, ponieważ przed absolwentami szkoły Teresianum wszystkie drzwi w administracji państwowej stały otworem. Nie skorzystał z tej szansy, jaką podarował mu los, gdyż nie utrzymywał kontaktów z kolegami ze szkoły².

W 1866 roku ojciec Eugeniusza wziął udział w wojnie austriacko-pruskiej, będąc lekko ranny został odesłany do sanatorium w Mehadii położonym na pograniczu rumuńskim w obrębie tzw. Żelaznej Bramy. Tam poznał swoją żonę Irenę, matkę Eugeniusza. Niedługo potem pobraли się. Podobnie jak Edmund Romer pochodziła ze zubożałej szlachty, była dobrze wychowana i odcytana. Jej ojciec był prezesem sądu, bardzo wychulonym na wszelaki hałas. Bardzo prawdopodobne, że ten fakt miał znaczenie i stąd wzięła się małomówność Ireny.

„Matka była osobą niesłychanie małomówną. W moich wspomnieniach słyszę ją rozmawiającą tylko konwencjonalnie z obcymi. W domu – ze swoimi – stawiała właściwie tylko krótkie pytania i wydawała równie krótkie zlecenia, dotyczące wszelkich szczegółów życia.”³

Dzięki stypendium w wysokości ok. 1800 guldenów, młode małżeństwo miało zapewniony start w dorosłe życie⁴. Następnie ojciec Eugeniusza został zatrudniony w namiestnictwie lwowskim, co pozwoliło na skromne warunki życiowe (280 guldenów rocznie). Nieśmiałość i małomówność Ireny spowodowała, że Romerowie nie bywali na salonach. Mimo wszystko po latach Eugeniusz Romer przyznaje: „Wszystko co we mnie wartościowe, co najlepsze, zawdzięczam dziedzictwu matki.”⁵

Edmund i Irena mieli jeszcze dwoje dzieci - Julię i Jana. Starszy brat wykazywał się sumiennością i ułożonym trybem życia, w przeciwieństwie do młodszego Eugeniusza, który od wczesnego dzieciństwa przysparzał rodzicom kłopotów. W wieku dwóch lat Eugeniusz przechodził ciężką chorobę, aż do 16 roku życia był podatny na choroby. Tak o sobie pisał Romer:

„W drugim roku mego życia (1873) przeszedłem cholerę. Żywo widzę ojca mego, z głęboką troską czuwającego przy moim łóżku (...) Z późniejszych opowiadań wiem, że po zbyt dużej

² J. Czyżewski: *Życie i dzieło Eugeniusza Romera*, W: *Wybór prac*, t. 1, Warszawa 1960, s. 17.

³ E. Romer: *Pamiętniki: problemy...*, s. 21.

⁴ Tamże.

⁵ Tenże: *Pamiętnik paryski (1918-1919)*, Wrocław 1989, s. 5-6.

dawce opium spałem snem, który nie mógł się skończyć. A chociaż szczęśliwie się skończył, troski rodziców końca nie miały, bo lekarze nie wróżyli mi życia.”⁶

Z powodu swojego ojca, który zmieniał pracę, Eugeniusz uczęszczał do kilku szkół w Galicji. Naukę w szkole podstawowej rozpoczął w 1878 roku w Rzeszowie, mającej opinię szkoły wzorcowej. Lokalizacja szkoły była bardzo dogodna dla nierozzgarniętego Eugeniusza, miała swoją siedzibę na tyle daleko, żeby można było chodzić różnymi drogami i próbować zarobić pierwsze pieniądze⁷. Tak o szkole pisał Romer:

„W Rzeszowie moja szkoła wzorowa koło Nowego Rynku była względnie odległa od naszego mieszkania położonego przy ul. Pańskiej naprzeciw księgarni Pelara. Nie tylko chodziłem do szkoły sam, ale nazbyt często jak na mój wiek i owe czasy i przed, i po szkole chodziłem określonymi drogami. W pamięci pozostało mi przedsięwzięcie samodzielnego zarobku, gdy zgłosiłem się w jakimś biurze żydowskim do akordowego pisania kolumn cyfrowych (50 centów za 1000 cyfr). Skończyło się to żałością, gdy mnie kupiec wziął na spytki z tablicy mnożenia.”⁸

Ostatnie dwa lata szkoły spędził w Krośnie, gdzie będąc z dala od rodziny, pozwalał sobie na śmielsze przygody. Szerokim echem wśród uczniów i mieszkańców odbiła się wyprawa do ruin zamku w Odrzykoniu, gdzie młody Romer wraz z kolegami z pierwszej klasy, mieli zamiar zagrać fragmenty sztuki „Król zamczyska”. Zatroskani rodzice nieobecnością swoich pociech na noc, zawiadomili lokalne władze, które znalazły „aktorów” wśród ruin zamczyska. O tej przygodzie Romer pisał tak:

„Ale rekordem w tej mierze wyprawa do Odrzykonია, którą zorganizowałem w tajemnicy przed rodzicami, dosłownie uwodząc za sobą panicza pierwszej klasy krośnieńskiej Frania Pika i jego nieodłącznego towarzysza Jasia Szczepanika. Nasza próba odegrania roli królów zamczyska skończyła się po pierwszym noclegu w piwnicach ruin interwencją władz gminnych (...)”⁹

W tamtym okresie widać było różnice charakteru dwóch braci. Jan świetnie się czuł w towarzystwie, natomiast młodszy lubił przebywać na ulicy. Towarzystwo Eugeniusza składało się głównie z kolegów, Jan przebywał z dziewczynami. Także wyniki w nauce były całkowitym przeciwieństwem. Starszy Jan był uczniem wzorowym, Eugeniusz wprost przeciwnie. Często go karano, nie przywiązywał wagi do nauki. Wynikało to z niedojrzałości emocjonalnej i dużego temperamentu.

⁶ E. Romer: *Pamiętniki : problemy...*, s. 7.

⁷ Ł. Mazurkiewicz-Herzowa: *Eugeniusz Romer*, Warszawa 1966, s. 10-11.

⁸ E. Romer: *Pamiętniki : problemy...*, s. 29-30.

⁹ Tamże.

Lata młodości

Zachowanie ze szkoły podstawowej wcale się nie zmieniło w gimnazjum w Jasle, do którego uczęszczał w latach 1881-1884. Pogorszeniu uległy również oceny młodego Eugeniusza. W pierwszej klasie był celującym uczniem, a pod koniec trzeciej z problemami przeszedł do następnej klasy.

„Gdy rozważam przyczyny tej zmiany, przypuszczam, że pewną rolę odegrała tu nieznajomość u nauczycieli, także u katechety, dróg do serca ucznia, ale głównym winowajcą była moja niepohamowana natura.”¹⁰

Na początku 1882 roku do Jasła przyjechał objazdowy teatr, za którym Romer wprost szalał. Doszło do tego, że zimą chodził bez okrycia wierzchniego, ponieważ sprzedawał płaszcz, aby mieć pieniądze na bilety. „Niepohamowana natura” i zainteresowanie teatrem spowodowało brak zapału do nauki. Dlatego nie należało się dziwić, iż rodzice Romera regularnie dostawali skargi od dyrektora szkoły.

Kolejne nauki pobierał w Nowym Sączu od 1884 do 1889 roku. Tam poznał Adama Pierzchalskiego, z którym utrzymywał kontakty w latach późniejszych.

W Nowym Sączu kontynuował zaczęta w Jasle przez Andzię Królikowską pasję czytania literatury beletrystycznej. Poziom nauczania w nowosądeckiej szkole nie był zbyt wysoki. Wśród nauczycieli panowało przekonanie, że nauka w tamtejszym gimnazjum to zesłanie. Uczniowie nie darzyli sympatią pracujących tam profesorów, przede wszystkim Austriaków. Przykładem był wychowawca klasy Eugeniusza Józef Schwarzenberg-Czerny. Młodzieży sądeckiej podpadł tym, że na pierwszej lekcji historii wygłosił apel o zbiórkę pieniędzy na pomnik rzekomo Polaka Radezky’ego¹¹.

Byli również cenieni przez uczniów nauczyciele: Małecki, Dworzański czy Wiśniowski¹².

„Do szczególnej jednak pasji doprowadzali nas Austriacy. Toteż naszego gospodarza klasy, Józefa Schwarzenberg-Czernego, ani jego fachowość i wysoka staranność pedagogiczna, ani znaczny poziom kulturalny. Ani klasa w znaczeniu towarzyskim i społecznym nie uchroniły dla jego austriackości od najdalej idących ze strony młodzieży objawów pogardy i nienawiści.”¹³

¹⁰ Tamże, s. 31.

¹¹ Joseph Radetzky (1766-1858) – feldmarszałek austriacki, odznaczył się w bitwach pod Wagram i Lipskiem, dowódca w Lombardii i Wenecji, od 1836 roku feldmarszałek, odniósł świetne zwycięstwa 1848 pod Custozą (nad walczącymi o niepodległość Włochami) i 1849 Novara. Biografia za: *Nowa Encyklopedia Powszechna PWN*, t. 7, Warszawa 2004, s. 114.

¹² J. Czyżewski: *Życie i dzieło...*, s. 22.

¹³ E. Romer: *Pamiętniki : problemy...*, s. 44-45.

W 1884 roku w gimnazjum w Nowym Sączu starszy brat założył organizację konspiracyjną, do której Eugeniusz wstąpił i później, gdy brat został absolwentem, przejął w niej władzę. Była to organizacja o charakterze patriotycznym i odzwierciedlała młodzieńczy bunt sądeckiej młodzieży. Do zadań tajnego stowarzyszenia należało: „przyjmowanie członków o północy, pod krzyżem wzniesionym przez młodzież na miejscowym cmentarzu, warty honorowe przy grobach powstańców, śpiewanie zakazanych pieśni polskich, nocne zebrania i musztry na cmentarzu.”¹⁴ Młodzie konspiratorzy byli zobligowani do czytania czterotomowego podręcznika Szujskiego z historii Polski.

„Z inicjatywy mojego brata przeszła młodzież sądecka od 1884 r. do konspiracji. Przyjmowanie do organizacji dokonywało się o północy na cmentarzu, zrazu za kaplicą, później przed krzyżem powstańczym. Ta uroczystość i pod rygorami konspiracyjnymi wykonywane prace: nauka historii Polski (notabene jako podręcznik: czterotomowy Szujski), referaty z broszur propagandowych, przeważnie socjalistycznych, musztra, nawet od czasu do czasu ferowane wyroki przeciw winnym nie tylko rówieśnikom, ale i osobom starszym (...) Gdy zaś po licznych demonstracjach na mieście czy w szkole przychodził do naszej klasy dyrektor gimnazjum Kiszakiewicz (...) groził nam policją, sądem i więzieniem, padło podejrzenie, że profesorowie nas szpiegują, a może są nawet i na tropie.”¹⁵

Bardzo prawdopodobne, że wzbudzony patriotyzm miał wpływ na późniejszą decyzję o studiowaniu historii na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Zanim to jednak nastąpiło, w czerwcu 1889 roku przystąpił do matury. Bez większych problemów zdał egzamin dojrzałości, na 36 osób z klasy Eugeniusza - 11 nie zaliczyło egzaminu pozytywnie. Ten okres życia ukształtował cechy charakteru przyszłego mistrza¹⁶.

Okres akademicki

W roku akademickim 1889/1890 rozpoczął studia na wspomnianym kierunku historii UJ w Krakowie. Na podstawie absolutorium możemy stwierdzić, iż na pierwszym roku Romer chodził na wykłady z prawa i zająć z historii. Po latach wyszło, że nie był to najtrafniejszy wybór. Nie potrafił się porozumieć z prof. Stanisławem Smolką, do którego uczęszczał na seminarium historyczne. Profesorowi nie spodobało się opracowanie genezy rzezi humańskiej¹⁷.

W następnym roku akademickim 1890/1891 w semestrze letnim zapisał się do prof. Schwarzenberg-Czernego na zajęcia z geografii. Zdażył pod okiem profesora Czernego napisać rozprawę o klimacie Krakowa, który przedstawił ją w ministerstwie. W 1891 roku, na trzecim roku stu-

¹⁴ J. Czyżewski: *Życie i dzieło...*, s. 22.

¹⁵ E. Romer: *Pamiętniki : problemy...*, s. 45-46.

¹⁶ L. Mazurkiewicz-Herzowa: *Eugeniusz...*, s. 17.

¹⁷ Tamże, s. 19-20.

diów, Eugeniusz zdecydował się wyjechać do Niemiec do Halle nad Salą, gdzie zaczął uczęszczać na wykłady wybitnego niemieckiego profesora Alfreda Kirchhoffa. Do tej pory nie ustalono, czy ktoś mu doradził ten krok, czy sam się już wtedy dobrze orientował, gdzie są najlepsze warunki do studiowania¹⁸.

Wiedząc, że studiuje za granicą, głównie dzięki pomocy rodziców, Romer wykorzystał maksymalnie czas na naukę. Nie bywał na salonach, nie uczestniczył w studenckich zabawach i nie dawał się namówić na różne wypadki studenckie. W Niemczech przebywał razem z przyjacielem z lat młodzieńczych Adamem Pierzchalskim. Poza tym zaprzyjaźnił się z Niemcem Hermanem Weimerem, studentem historii z Limburga z Nadrenii. Zamieszkali razem we trójkę i nieraz aż do samego rana dyskutowali o polityce polsko-niemieckiej¹⁹.

Na czwarty rok studiów (1892/93) Eugeniusz wrócił do Polski, zapisując się ponownie na studia geograficzne, tym razem we Lwowie. Tam uczęszczał na zajęcia do profesora Rehmana²⁰, znakomitego geografa. Marzył o pracy w zawodzie nauczyciela, ponieważ zawód ten umożliwiał w czasie rozbiorów dobrą pracę. W 1893 roku ukończył studia i podjął pracę jako suplent²¹ w Gimnazjum III im. Franciszka Józefa we Lwowie. W międzyczasie zbierał materiały do pracy doktorskiej *Studia nad rozkładem ciepła na kuli ziemskiej*, którą obronił rok później (1894). Mimo tytułu doktorskiego nie uzyskał etatu na uniwersytecie, więc postanowił przygotowywać się do egzaminu nauczycielskiego. W 1895 roku zdał ten egzamin i uzyskał pełne kwalifikacje do „wymarzonego” zawodu nauczyciela.²² Chcąc się dokształcić w dziedzinie morfologii, postanowił podjąć studia we Wiedniu. Już wtedy ojciec Eugeniusza podupadał na zdrowiu. Udało się poprawić stan jego zdrowia w Kudowie, gdzie razem wyjechali na zabiegi sanatoryjne.

„Tak się ukształtowały i tak minęły bodaj najpiękniejsze dwa miesiące życia w moim domu rodzicielskim. W drugiej połowie października nastąpiło rozstanie, czułe, ale tak spokojne, jakby do naszego domu nigdy jeszcze jakiegokolwiek zarzewie złego nie było zawitało.”²³

W połowie października Romer wyjechał do Wiednia, nie przypuszczając, że to będzie ostatnie pożegnanie z ojcem. Po miesiącu pobytu za granicą dostał wiadomość od brata, iż ukochany ojciec zmarł. Ojciec Romera

¹⁸ J. Czyżewski: *Życie i dzieło...*, s. 29.

¹⁹ L. Mazurkiewicz-Herzowa: *Eugeniusz...*, s. 21.

²⁰ Antoni Rehman (1840-1917) – polski geograf, botanik, od 1882 roku profesor uniwersytetu we Lwowie

²¹ Suplent - pracownik pełniący obowiązki nauczyciela, nie posiadający dyplomu nauczycielskiego.

²² Tamże, s. 22.

²³ E. Romer: *Pamiętniki : problemy...*, s. 69.

zmarł 15 listopada 1895 roku, nie dożył wielkich sukcesów syna, ale przed śmiercią zdążył się przekonać, że Eugeniusz ma zadatki na wielkiego naukowca. Po wydaniu studium na temat opadów atmosferycznych w krajach karpackich, dwóch wybitnych uczonych Assmann²⁴ i generał Tillo²⁵ odnaleźli nazwisko Romer w spisach administracji austriackiej i odeszli się do ojca Eugeniusza. To uspokoiło Edmunda Romera i rozwiało wszelkie obawy, co do przyszłości syna²⁶.

Po śmierci ojca powrócił do Wiednia, gdzie dalej kształcił się na uniwersytecie u profesora Pencka²⁷. Widywał się tam z bratem, który studiował w Kriegsschule. Po 6 miesiącach spędzonych w Wiedniu przeniósł się do Berlina na studia meteorologiczne. Po kolejnym pół roku, w 1896 r., wrócił do Lwowa, podejmując pracę nauczyciela w gimnazjum. W 1897 roku zaczął pracować w nowopowstałej Akademii Handlowej na stanowisku profesora. Nie była to uczelnia wyższa, tylko z nazwy miała coś wspólnego ze szkolnictwem wyższym. Cały czas Romer pisał rozprawę habilitacyjną. W 1899 roku uzyskał habilitację na podstawie rozprawy *Wpływ klimatu na formy powierzchni ziemi*. Miał wówczas 28 lat, co tylko potwierdzało jego talent naukowy. Tytuł docenta zobligował Romera do bezpłatnych wykładów na uniwersytecie lwowskim i otwierał przed nim drogę do kariery naukowej.

Koniec części 1. Część 2 zostanie opublikowana w następnym numerze.

Mgr Damian Ziółkowski jest pracownikiem Sekcji Gromadzenia i Opracowania Zbiorów Biblioteki Głównej AWF w Katowicach.

Uwaga!
Wszystkich zainteresowanych zapraszamy do współpracy!
Jeśli chciałbyś się podzielić czymś z czytelnikami
Bibliotheca Nostra, napisz artykuł!

Kontakt:
m.pacha@awf.katowice.pl
tel. 032 207 51 48

²⁴ Richard Assmann (1845-1918) – niemiecki meteorolog, profesor uniwersytetu w Giessen, razem z Leonem Teisserenc de Bort odkryli stratosferę.

²⁵ Aleksiej A. Tillo (1839-1899) – generał rosyjski, stworzył pierwszą hipsometryczną mapę Rosji.

²⁶ L. Mazurkiewicz-Herzowa: *Eugeniusz...*, s. 23-24.

²⁷ Albrecht Penck (1858-1945) – geograf niemiecki, zajmował się geomorfologią i glaciologią.

Joanna Chwałek, Maciej Droń

Komputerowe zamawianie książek – następny etap komputeryzacji Biblioteki AWF w Katowicach

W 1 numerze *Bibliotheca Nostra* z 2006 roku pisaliśmy o historii komputeryzacji w naszej bibliotece¹. Teraz pora, aby napisać następny rozdział tej historii, nastąpiła bowiem rewolucyjna, można powiedzieć, zmiana. Otóż po etapie biernego korzystania z katalogu bibliotecznego nastąpił etap czynnego udziału czytelnika w procesie wypożyczania. Po zakupieniu systemu bibliotecznego Prolib, wprowadzeniu opisów bibliograficznych wszystkich książek, czyli stworzeniu komputerowego katalogu bibliotecznego, udostępnieniu terminali do przeglądania katalogu, a następnie poprzez moduł Opac WWW, umożliwieniu przeglądania katalogu przez Internet, obecnie czytelnik, po znalezieniu interesującej go pozycji, może złożyć zamówienie drogą elektroniczną. I to zarówno z terminali znajdujących się w bibliotece, jak i z własnego komputera w domu, albo dowolnego komputera podpiętego do Internetu. Kontakt bezpośredni z biblioteką jest więc ograniczony obecnie do procesu odebrania książki. Proces jej wyboru i zamówienia może odbywać się poza nią. Nadaliśmy w systemie wszystkim czytelnikom uprawnienia do komputerowego zamawiania książek, a w magazynie zainstalowaliśmy drukarkę igłową przygotowaną do pracy ciągłej, dlatego zamówienia można wysyłać przez całą dobę.

Naszą podstawową obawą była reakcja czytelników na zmianę, jaką im zafundowaliśmy z dniem 1 października tego roku. Warto w tym miejscu przypomnieć, że największa z bibliotek używających PROLIB-a – Biblioteka Śląska – nie zdecydowała się na umożliwienie czytelnikom wysyłania zamówień przez Internet, a jedynie ich składanie (złożone zamówienie trzeba wysłać do realizacji z komputera znajdującego się na miejscu w bibliotece). Nasze obawy wzmagają – ujmując rzecz eufemistycznie – pewna niesforność części korzystających z biblioteki studentów. Bardzo szybko okazało się, że nasze niepokoje (co prawda poparte wieloletnim doświadczeniem) okazały się nieuzasadnione. Zarówno pracownicy jak i studenci (pomijając, rzecz jasna, niewielkie *quantum* wiecznych malkontentów – zjawisko dobrze znane wszystkim bibliotekarzom) odnieśli się do zmian bardzo przychylnie, przyjmując je z zadowoleniem (z oczywistych względów dotyczy to

¹ Baran K.: *Komputeryzacja Biblioteki Głównej AWF w Katowicach*. W.: „Bibliotheca Nostra”, nr 1(5), 2006.

głównie studentów zaocznych). Nie zanotowaliśmy lawinowego wzrostu ilości zamówień, wręcz przeciwnie – dzięki likwidacji „pustych przebiegów” magazynierów, które były nie do uniknięcia przy składaniu przez czytelników zamówień „w ciemno” na dezyderatkach – udało nam się z początkiem obecnego roku akademickiego uniknąć długich kolejek w wypożyczalni. Nie bez znaczenia jest również fakt, że zamówienia komputerowe ułatwiają nam funkcjonowanie w prowizorycznych warunkach lokalowych, w jakich biblioteka znajduje się praktycznie od początku swego istnienia w katowickiej WSWF, a następnie AWF. Podstawowym problemem jest tu niedostateczna ilość stanowisk komputerowych dla czytelników.

Uruchamiając zamówienia komputerowe bez zmian pozostawiliśmy dotychczas obowiązujące limity i terminy. Studenci wszystkich rodzajów studiów nadal więc mogą wypożyczyć siedem tytułów książek, których termin zwrotu (wyjmując książki obcojęzyczne i pewne kategorie zbiorów turystyczno-krajoznawczych) upływa po 52 tygodniach. Nie uległy zmianie również opłaty pobierane za nieterminowy zwrot zbiorów.

Myliłby się również ten, kto sądzi, że uruchomienie zamówień komputerowych oznacza osłabienie czy też pogorszenie relacji czytelnik – bibliotekarz, a przynajmniej nie jest tak w ich początkowym etapie funkcjonowania. Czytelnicy, również ci, którzy nie mają problemów z zamawianiem książek przy pomocy komputera, mają mnóstwo pytań, na które oczekują odpowiedzi od bibliotekarzy. Podobnie jak miało to miejsce w latach poprzednich, studenci pierwszych lat studiów dziennych przeszli z początkiem roku akademickiego obowiązkowe szkolenie biblioteczne, które w tym roku skupiło się na problematyce zamówień komputerowych. Ze względów obiektywnych nie jesteśmy w stanie szkolić na szkoleniach zbiorowych studentów studiów niestacjonarnych, stąd nasze starania, aby w każdej chwili do dyspozycji studentów byli bibliotekarze, którzy w indywidualnej rozmowie pomagają w stawianiu czytelnikom pierwszych kroków w systemie. Te kontakty cenią sobie również ci z czytelników, którzy przeszli szkolenia zbiorowe.

Pozostaje zadać sobie pytanie, jaki wpływ kolejny krok w komputeryzacji naszej biblioteki ma na pracę nas – bibliotekarzy. W pierwszym rzędzie – mając cały czas na uwadze udogodnienia, o których mowa była wyżej – podkreślić trzeba korelację między poziomem komputeryzacji a dyscypliną pracy ze zbiorami. W bibliotece, która przechowuje zbiory w magazynie o układzie *numerus currens*, napięta uwaga niezbędna jest zawsze, a zamówienia komputerowe wzmagają jeszcze wymogi, jakie muszą w tym zakresie spełnić bibliotekarze.

Umożliwienie zamawiania książek przez Internet nie jest ostatnim krokiem w komputeryzacji i automatyzacji biblioteki. Obecnie stosowane są i ciągle opracowywane nowoczesne rozwiązania służące usprawnieniu i uatrakcyjnieniu korzystania z bibliotek. Wśród nich między innymi nowo-

czesny system zabezpieczenia zbiorów wykorzystujący fale radiowe – RFID. Dzięki niemu zbiory są bardziej zabezpieczone przed kradzieżą, a poprzez dużą czułość i rozpoznawanie informacji zakodowanej w chipie, system ten przyspiesza proces wypożyczania zbiorów oraz zaprowadzania porządku na półkach przeznaczonych do wolnego dostępu dla czytelników. Rewolucyjną zmianę wnoszą także urządzenia umożliwiające samoobsługę. Dzięki takim automatom, przypominającym bankomat czy automat do napojów, można samodzielnie wypożyczyć oraz zwrócić książkę. Takie rozwiązania są już zaimplementowane w kilku polskich bibliotekach.

Omawiany powyżej etap komputeryzacji zakłada jeszcze wizytę w bibliotece. Etap następny, który prawdopodobnie jeszcze długo nie nastąpi z racji ograniczeń technicznych, będzie polegał na całkowitej rezygnacji z wizyty czytelnika w bibliotece, która ograniczy się tylko do olbrzymiego serwera, na którym zgromadzone będą różnego rodzaju dokumenty, a czytelnicy ze swoich własnych domów będą mogli je przeglądać i zamawiać w formie cyfrowej. Inną odmianą będzie druk na żądanie w domu czytelnika. Barięą korzystania z dokumentów w formie elektronicznej jest brak odpowiedniego odbiornika. Obecnie dostępne monitory bardzo męczą wzrok, poza tym nie można z nich czytać w każdych warunkach, dlatego zwycięża ciągle tradycyjny papier, pomimo protestów ekologów. Jednak naukowcy pracują obecnie nad opracowaniem tak zwanego e-papieru, który jest giętki jak tradycyjny papier i nie emituje szkodliwego dla wzroku promieniowania. Dzięki niemu na jednej kartce papieru będą mogły znajdować się całe biblioteki i to będzie już nowy etap rozwoju naszej cywilizacji, która od zarania niemalże związana jest ze słowem zamkniętym w opasłych tomach zgromadzonych w rozmaitych miejscach, będących przedmiotem handlu, zakładających trud w dostaniu się do zawartej w nich treści.

Jakiegokolwiek następne kroki w komputeryzacji i automatyzacji procesów bibliotecznych w Bibliotece Głównej Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach będą już podejmowane w nowym budynku, którego budowa jest na ukończeniu, a którego finału cała społeczność akademicka oczekuje z najwyższą niecierpliwością. Specjalne grupy robocze złożone z pracowników biblioteki opracowały wstępne plany, które, jeśli zostaną zrealizowane, postawią Bibliotekę AWF w Katowicach w rzędzie najnowocześniejszych w kraju, co na pewno przyciągnie wielu studentów, a także zwiększy prestiż uczelni jako jednostki naukowej.

Mgr Joanna Chwałek jest Bibliotekarzem Systemowym w Bibliotece Głównej AWF w Katowicach.

Mgr Maciej Droń jest pracownikiem Sekcji Udostępniania Zbiorów Biblioteki Głównej AWF w Katowicach.

Maria Kycler, Bogumiła Warząchowska

Informatory biblioteczne formą promocji Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

Biblioteka akademicka zajmuje istotne miejsce w systemie komunikacji społecznej i upowszechnianiu wiedzy każdej uczelni.

Jej najważniejszym zadaniem jest zorganizowanie warsztatu pracy naukowej i dydaktycznej dostosowanej do potrzeb szkoły wyższej. Jako instytucja stawiająca do dyspozycji zbiory, oferująca usługi i prowadząca działalność dydaktyczną, jest zobligowana do prowadzenia skutecznej promocji. Jej adresatami w głównej mierze są rzeczywisci i potencjalni użytkownicy - przede wszystkim studenci i kadra naukowa - oraz władze uczelni.

Biblioteka, będąc najważniejszym naukowym zasobem informacji dla szkoły wyższej, powinna upowszechniać takie wartości, jak:

- kształtowanie zbiorów pod kątem potrzeb naukowych i badawczych użytkowników,
- zapewnianie jak najbardziej efektywnego wykorzystania dostępnych zbiorów,
- dostarczanie użytkownikom profesjonalnych usług, co wiąże się ściśle z dobrze przygotowaną i wykształconą kadrami biblioteczną.

Sposób w jaki biblioteka kontaktuje się ze środowiskiem akademickim, jak realizuje i rekomenduje postawione sobie cele strategiczne, ma zasadnicze znaczenie dla tworzenia jej prawidłowego odbioru oraz budowania społecznego zaufania.

Na pozytywny wizerunek biblioteki szkoły wyższej ma wpływ m.in.:

- bogactwo zasobów (szczególnie wielozakresowość zbiorów oraz różnorodność nośników),
- dostępność zbiorów,
- sprawne funkcjonowanie i przyjazna realizacja zadań usługowych,
- realizacja zadań dydaktycznych i naukowo-badawczych z zakresu bibliologii, bibliotekoznawstwa i informacji naukowej.

Społeczne zaufanie biblioteki budowane jest poprzez przekazywanie informacji o swojej działalności oraz oferowanych zbiorach i usługach.

Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego (BUŚ) od pierwszych lat swego istnienia, tj. od 1968 roku prowadzi zewnętrzną i wewnętrzną politykę informacyjną. Tworzenie stałej więzi ze środowiskiem uczelnianym – kadra naukową oraz studentami – dokonywało się w oparciu o przedstawione wyżej założenia.

Wykorzystywana w propagandzie biblioteki informacja drukowana, w 1995 została wzbogacona o nowe jakościowo narzędzie promocji – stronę internetową. Serwis WWW stosunkowo szybko stał się wiodącym kanałem komunikacji, łączącym BUŚ z otoczeniem¹.

Przedmiotem naszego zainteresowania stały się wydawnictwa informacyjne, opracowane i edytowane drukiem przez BUŚ, a spełniające zadania propagandowe. W polskiej literaturze specjalistycznej niewiele można znaleźć opracowań dotyczących tego zagadnienia, chociaż wiadomo, że wydawnictwa te traktowano od dawna jako ważny element działalności informacyjnej biblioteki². Analizując właściwości przynależne informatorom bibliotecznym, a są nimi: zakres, zasięg, forma wydawnicza i treść, należałoby podjąć próbę zdefiniowania tego typu publikacji. Najogólniej rzecz ujmując informatorami bibliotecznymi są nazywane wydawnictwa informacyjne, publikowane przez biblioteki różnych typów, zawierające dane o zbiorach, warunkach ich udostępniania, zadaniach i organizacji biblioteki, o bibliotekach i instytucjach pokrewnych i sąsiadujących, zróżnicowane pod względem formy wydawniczej i adresata³.

Dobrze opracowane informatory bibliteczne są jedną z wizytówek biblioteki, która zachęca do korzystania z oferowanych usług. W zależności od celu, przeznaczenia i sposobu opracowania mogą być czymś w rodzaju przewodnika po bibliotece usprawniającego poruszanie się zarówno po obiektach biblitecznych jak i po źródłach informacyjnych.

¹ Kaszper A.: *Szkolenia w Uniwersytecie Śląskim warunkiem efektywności wykorzystania baz danych*. W.: *Elektroniczna biblioteka dzisiaj. Efektywne wykorzystanie baz CD-ROM w sieciach komputerowych. Materiały II Konferencji Górnośląskiego Konsorcjum Biblioteki Naukowej. Katowice-Opole 21-23 kwietnia 1999*. Pod red. B. Zajączkowskiej. Katowice 2000, s. 103-108.; Koziara A.: *Efektywne wykorzystanie potencjału baz danych rozpowszechnionych na nośnikach optycznych*. W.: *Tamże*, s. 27-40.

² Jagielska M., Kozak H., Zakrzewska-Nikiporczyk B.: *Przewodnik po sieci biblitecznej UAM i innych bibliotekach naukowych miasta Poznania*. Poznań 1984.; *Informator. Biblioteka Główna i Ośrodek Informacji Naukowo-Technicznej Politechniki Wrocławskiej*. Wrocław 1988.; Figiel M., Jasińska M.: *Katalogi i kartoteki Biblioteki Narodowej*. Warszawa 1987.; *Wykaz druków informacyjnych o Bibliotece Narodowej (1964-1988)*. „Bibliotekarz” 1989, nr 7/8, s. 40.; *Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego. Informator dla czytelników*. Katowice 1988.; Gębołyś Z.: *Informatory bibliteczne – między teorią i praktyką*. W: *Studia bibliologiczne t. 6: Kultura staropolska – regionalia śląskie – szkice i komunikaty*. Red. Z. Żmigrodzki. Katowice, Wydaw. UŚ, 1993, s. 125-136.

³ Gębołyś Z.: *Informatory bibliteczne...*, s. 128.

Budowanie pozytywnego wizerunku biblioteki, promocja jej zbiorów oraz działań informacyjnych, BUŚ rozpoczęła na początku lat 70-tych. Opracowane przez dyrektora Jerzego Ratajewskiego *Założenia rozwoju Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego w latach 1972-1975*⁴ m.in. szczegółowo nakreśliły plany edytorskie BUŚ oraz położyły podwaliny pod działalność wydawniczą w latach następnych.

Repertuar wydawnictw opracowywanych przez BUŚ, a spełniających zadania propagandowe był dość typowy. Biblioteka do tworzenia właściwego wizerunku za pomocą informacji drukowanej wykorzystywała:

- informatory o bibliotece,
- broszury i ulotki poświęcone agendom i usługom biblioteki,
- broszury i ulotki o charakterze przewodników dydaktycznych,
- wykazy nabytków i wydawnictw ciągłych wpływających bieżąco,
- katalogi zbiorów,
- broszury i ulotki informujące o elektronicznych źródłach informacji,
- informatory bibliograficzne,
- czasopismo biblioteczne⁵.

Już pobieżna analiza treściowa „BUŚ-owskich” wydawnictw informacyjnych pozwala zauważyć, że na standardową zawartość informatorów o BUŚ, składają się wiadomości o jej strukturze, usługach, profilu zbiorów bibliotecznych oraz o lokalizacji, porach otwarcia i zasadach korzystania. Zachęcają one, uczelniane i pozauczelniane środowisko naukowe do kontaktu zarówno z biblioteką centralną jak i bibliotekami specjalistycznymi.

Przewodniki po BUŚ, adresowane do rzeczywistych użytkowników, głównie studentów pierwszych lat studiów⁶, objaśniają sposoby korzystania z agend, zawierają wskazówki dla „początkujących” czytelników, wspierają dydaktykę⁷.

Z kolei wykazy nabytków, spisy czasopism bądź drukowane katalogi rekomendują zasoby biblioteki, natomiast informatory bibliograficzne przybliżają dorobek wydawniczy kadry dydaktycznej uczelni, przez co włączają się w nurt promowania uniwersytetu w szeroko pojętym środowisku naukowym.

⁴ *Założenia rozwoju Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego w latach 1972-1975* W: *Biuletyn Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego za rok 1972*. Red. J. Ratajewski. Katowice, Wydaw. UŚ, 1973, s. 92-93.

⁵ Żmigrodzki Z.: *Związki z otoczeniem. Propaganda biblioteczna. Marketing*. W: *Bibliotekarstwo*. Red. Z. Żmigrodzki. Wyd. 2 uzupełn. i rozszerz. Warszawa, Wydaw. SBP, 1998, s. 345-346.

⁶ Gacińska M., Warząchowska B.: *Przysposobienie biblioteczne w szkole wyższej*. „Nowa Biblioteka” 1998, nr 2, s. 19-22.

⁷ Też: *Formy pracy z czytelnikiem w katalogu Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego*. „Praktyka i Teoria Informacji Naukowej i Technicznej”, 2001, nr 3, s. 46-49.

BUŚ na przestrzeni kilkudziesięciu lat działalności edytorskiej zrezygnowała z opracowywania wielu rodzajów wydawnictw, np. obszerne wykazy nabytków zostały zastąpione ulotkami informującymi o zasobach elektronicznych. Część informatorów np. *Bibliografię Dorobku Pracowników Uniwersytetu Śląskiego* czy *Przewodnik dla użytkowników* przeniosła do środowiska elektronicznego, zaś rozpowszechniane masowo materiały dydaktyczne np. *Informator dla studentów pierwszego roku* oraz ulotki *Elektroniczne źródła informacji* można pobrać w formie pliku ze strony domowej⁸.

Celem omówienia nie jest szczegółowa analiza opublikowanych starań BUŚ wydawnictw informacyjnych, a ich zewidencjonowanie.

Opracowany wykaz rejestruje w układzie chronologicznym wydawnictwa informacyjne wydane drukiem w latach 1971-2007.

Biblioteka publikowała w tym czasie różne typy informatorów, przy czym najliczniejszą grupę stanowiły tzw. druki ulotne. Mimo niemałych nakładów⁹, wiele publikacji nie zachowało się fizycznie, a informacja na ich temat ocalała jedynie w sprawozdaniach z działalności BUŚ i OIN. Dla rzetelnego zdokumentowania czynności edytorskich BUŚ, opracowujące spis zdecydowały o włączeniu wszystkich pozycji do wykazu. Jednocześnie, ze względu na niemożność sporządzenia wielu opisów z autopsji przyjęły zasadę, że jedynie zachowane książki i broszury otrzymają pełne opisy bibliograficzne. Opisy druków ulotnych zostały ograniczone do tytułu oraz nazwisk autorów i numeru wydania, pod warunkiem, że taka informacja została zamieszczona w publikacji. W nawiasy klamrowe ujęto tytuły przejęte ze sprawozdań, tytuły sfingowane oraz adnotacje dotyczące ilości numerów opublikowanych w danym roku kalendarzowym.

Podstawą szeregowania prac w wykazie jest chronologia wydawnicza. W obrębie roku jako kryterium podziału przyjęto porządek alfabetyczny tytułów publikacji.

⁸ Dziadkiewicz W.: *Jak bazy CD-ROM zmieniły oblicze biblioteki*. W.: *Elektroniczna biblioteka dzisiaj. Efektywne wykorzystanie baz CD-ROM w sieciach komputerowych. Materiały II Konferencji Górnośląskiego Konsorcjum Biblioteki Naukowej. Katowice-Opole 21-23 kwietnia 1999*. Red. B. Zajączkowska. Katowice 2000, s. 57-62.

⁹ Niektóre ulotki, np. przewodniki dydaktyczne dla studentów I roku były drukowane w ilości 9000 egz.

**Wykaz informatorów bibliotecznych
wydanych przez Bibliotekę Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
(1971-2007)**

1971

1. [Wykaz ciekawszych nabytków Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego]
[3 numery za okres X-XII]

1972

1. *Przysposobienie biblioteczne*. Oprac. Lidia Kałkusińska, Jerzy Ratajewski. Katowice: Wydaw. UŚ, 1972. 36 [2] s.
2. [Wykaz ciekawszych nabytków Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego]
[12 numerów]
3. [Wykaz czasopism zagranicznych]

1973

1. *Biuletyn Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego za rok 1972*. Red. Jerzy Ratajewski. Katowice: Wydaw. UŚ, 1973. 93 s.
2. [Informator o zbiorach w bibliotekach Uniwersytetu Śląskiego]
3. [Wykaz ciekawszych nabytków Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego]
4. *Wykaz czasopism krajowych i i innych wydawnictw ciągłych otrzymanych w roku 1973*. Oprac. Anna Kalamat-Klaczak, Michał Tokarski. Katowice: BG UŚ, 1973. 80 s.

1974

1. *Bibliografia publikacji naukowych pracowników Uniwersytetu Śląskiego w latach 1968-1972*. Oprac. Janina Woźnicka. Materiały Wydziału Prawa i Administracji za lata 1971-1972 zebrała Danuta Polczyk. Katowice: Wydaw. UŚ, 1974. 162 s.
2. *Informator Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego za rok 1973*. Red. Jerzy Ratajewski. Katowice: Wydaw. UŚ, 1974. 108 s.
3. *Informator dla czytelników. Biblioteka Główna Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*. Katowice: UŚ, 1974. 23 [1] s.
4. [Wykaz ciekawszych nabytków Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego]
[12 numerów]
5. *Wykaz czasopism i innych wydawnictw ciągłych otrzymanych w 1974 roku*. Oprac. Anna Kalamat-Klaczak, Michał Tokarski. Katowice: BG UŚ, 1974. 108 s.

1975

1. *Katalog czasopism i innych wydawnictw ciągłych Biblioteki Głównej Uniwersytetu Śląskiego*. Oprac. Michał Tokarski. Katowice: BG UŚ, 1975. 84 k.
2. [Komunikaty informacyjne]
[6 komunikatów]
3. [Wykaz ciekawszych nabytków Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego]
[12 numerów]
4. *Wykaz czasopism i innych wydawnictw ciągłych otrzymywanych w roku 1975*. Oprac. Anna Kalamat-Klaczak, Michał Tokarski. Katowice: BG UŚ, 1975. 112 s.

1976

1. *Informator dla czytelników. Biblioteka Główna Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*. Katowice: [BG UŚ, OIN], 1976. 15 [1] s.
2. [Komunikaty informacyjne]
[10 komunikatów]
3. *Przysposobienie biblioteczne dla studentów Uniwersytetu Śląskiego*. Aleksandra Kaszper, Anna Kowolik. Katowice: Wydaw. UŚ, 1976. 36 s.
4. *Wykaz czasopism i wydawnictw ciągłych otrzymywanych w roku 1976*. Oprac. Halina Woźniak. Red. Anna Dobrowolska. Katowice: BG UŚ, 1976. VII [1] 151 s.
5. *Wykaz nabytków zagranicznych bibliotek Uniwersytetu Śląskiego. Druki zwarte*. Katowice: BG UŚ, 1976-
Kwiecień-maj. [2] s., III k., 68 s
Czerwiec – wrzesień. [4] 106 s.
Październik-grudzień. [4], 90 s.
[w roku wydano 6 numerów]

1977

1. *Bibliografia publikacji naukowych pracowników Uniwersytetu Śląskiego za lata 1973-1974*. Oprac. Danuta Gburska, Aleksandra Kaszper, Anna Kowolik, Zofia Makowska, Albina Marcy, Halina Woźniak. Red. Anna Dobrowolska. Katowice: Wydaw. UŚ, 1977. 187 s.
2. [Komunikaty informacyjne dotyczące zautomatyzowanych systemów SDI]
3. *Wykaz czasopism i wydawnictw ciągłych otrzymanych w roku 1977*. Katowice: BG UŚ, 1977. VII [1] 132 s.
4. *Wykaz nabytków zagranicznych bibliotek Uniwersytetu Śląskiego. Druki zwarte*. Katowice: BG UŚ, 1977
Styczeń-luty. [2] 76 [2] s. [2] k.
Czerwiec-sierpień. [4] 89 s.

[w roku wydano 5 numerów]

1978

1. *Bibliografia publikacji pracowników Uniwersytetu Śląskiego za rok 1975.* Oprac. Danuta Gburska, Aleksandra Kaszper, Anna Kowolik, Zofia Makowska, Albina Marcy, Halina Woźniak. Red. Anna Dobrowolska. Katowice: Wydaw. UŚ, 1978. 138 s.
2. *Wykaz czasopism z krajów kapitalistycznych prenumerowanych przez biblioteki naukowe województwa katowickiego w roku 1978.* Oprac. Halina Woźniak, Ewa Rechowicz. Katowice: BG UŚ, 1978. 100 s.
3. *Wykaz nabytków zagranicznych bibliotek Uniwersytetu Śląskiego. Druki zwarte.* Katowice: BG UŚ, 1978
Lipiec-sierpień. [4] 152 s.
Listopad-grudzień. 195 s.
[w roku wydano 5 numerów]

1979

1. *Bibliografia publikacji pracowników Uniwersytetu Śląskiego za rok 1976.* Oprac. Danuta Gburska, Janina Dłużyńska, Halina Florkowska, Aleksandra Kaszper, Anna Kowolik. Red. Anna Dobrowolska. Katowice: Wydaw. UŚ, 1979. 176 [1] s.
2. *[Informator dla czytelników. Biblioteka Główna Uniwersytetu w Katowicach]*
3. *Informator o bibliografiach w zbiorach Biblioteki Głównej Uniwersytetu Śląskiego.* Oprac. Anna Kowolik. Katowice: BG UŚ, 1979. 118 s.
4. *[Wykaz nabytków zagranicznych bibliotek Uniwersytetu Śląskiego. Druki zwarte].* Katowice: BG UŚ, 1978
Styczeń-marzec. 103 s.
[w roku wydano 6 numerów]

1980

1. *Wykaz czasopism i wydawnictw ciągłych zaprenumerowanych w roku 1980.* Katowice: BG UŚ, 1980. VI, 88 s.

1981

1. *[Aneks do wykazu czasopism prenumerowanych przez biblioteki Uniwersytetu Śląskiego]*

1982

1. *[Wykaz ważniejszych nabytków bibliotek Uniwersytetu Śląskiego]*
[12 numerów]

1983

1. [*Informator o adresach i godzinach otwarcia bibliotek Uniwersytetu Śląskiego*]
2. [*Materiały informacyjne dotyczące systemu BRIOLIS*]
[po 50 kompletów dla nauk humanistycznych i ścisłych]
3. *Wykaz czasopism i wydawnictw ciągłych zaprenumerowanych w roku 1983*. Katowice: BG UŚ, 1983. [IV], 80 s.

1984

1. [*Wykaz ważniejszych nabytków w zbiorach Biblioteki Głównej Uniwersytetu Śląskiego*]
[4 numery]
2. [*Informator o adresach i godzinach otwarcia bibliotek sieci Uniwersytetu Śląskiego*]

1985

1. [*Informator o adresach i godzinach otwarcia bibliotek Uniwersytetu Śląskiego*]
2. [*Wykaz ciekawszych nabytków Biblioteki Głównej Uniwersytetu Śląskiego*]
[7 numerów w układzie tematycznym]
3. *Wykaz czasopism i wydawnictw ciągłych zaprenumerowanych w roku 1985*. Katowice: BG UŚ, 1985. –V, 80 s.
4. *Wykaz czasopism polskich przechowywanych w sieci bibliotek Uniwersytetu Śląskiego. Cz.1*. Katowice: BG UŚ, 1985. IV, 75 s.

1986

1. [*Informator o adresach i godzinach otwarcia bibliotek Uniwersytetu Śląskiego*]
2. [*Wykaz ciekawszych nabytków Biblioteki Głównej Uniwersytetu Śląskiego*]
[4 numery]

1987

1. [*Informator o adresach i godzinach otwarcia bibliotek Uniwersytetu Śląskiego*]
2. [*Wykaz ciekawszych nabytków bibliotek Uniwersytetu Śląskiego*]
[2 numery]
3. *Wykaz czasopism i wydawnictw ciągłych zaprenumerowanych i otrzymywanych drogą darów i wymiany w roku 1987*. Katowice: BG UŚ, 1987. –130 s.

1988

1. *Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego. Informator dla czytelników*. Katowice: Wydaw. UŚ, 1988. 54 s.
2. [Wykaz ciekawszych nabytków Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego]
[7 numerów]

1989

1. [Wykaz ciekawszych nabytków Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego]
[4 numery]
2. *Wykaz czasopism i innych wydawnictw ciągłych zaprenumerowanych i otrzymywanych drogą darów i wymiany w latach 1988-1989 przez Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego oraz Bibliotekę Śląską*. Katowice: BG UŚ, 1989. [4] 140 s.

1990

1. [Wykaz ciekawszych nabytków Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego]
[2 numery]

1991

1. [Biblioteka Główna Uniwersytetu Śląskiego. Informator dla czytelników]
2. [Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego. Informator dla czytelników]

1992

1. [Wykaz ciekawszych nabytków Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego]
[2 numery]
2. [Wykaz czasopism i innych wydawnictw ciągłych zaprenumerowanych i otrzymywanych drogą darów i wymiany w latach 1991-1992 przez Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego oraz Bibliotekę Śląską]

1993

1. *Exlibrisy Biblioteki Głównej. Projekty 1968-1992*. Oprac. Eleonora Pozor. – Katowice: BG UŚ, 1993. Teki 12 k.
[teki wydane z okazji 25 lecia Uniwersytetu Śląskiego]
2. [Witamy w bibliotece 1993/1994]
3. [Wykaz książek do wystawy ekologicznej organizowanej z okazji sesji naukowej Instytutu Chemii]

1994

1. [Informator dla czytelników. Sieć biblioteczna Uniwersytetu Śląskiego]
2. [Witamy w bibliotece 1994/1995]
3. [Wykaz czasopism i innych wydawnictw ciągłych zaprenumerowanych i otrzymywanych drogą darów i wymiany w latach 1993-1994 przez

Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego, Bibliotekę Śląską i Bibliotekę Główną Akademii Ekonomicznej. Bazy danych na CD-ROM]

1995

1. [*Informator dla czytelników 1995/1996– sieć biblioteczna UŚ, adresy, telefony, godziny otwarcia*]
2. [*Witamy w bibliotece 1995/1996*]
3. [*Bazy danych na CD-ROM. 1995*]
4. [*Ulotki informacyjne nt. otrzymanych CD-ROM-ów i połączeń on-line*]
[6 tytułów]

1996

1. [*Bazy demonstracyjne*]
2. [*Informator dla czytelników 1996/1997*]
[2 aktualizowane wydania]
3. *Katalog starych druków w zbiorach Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego.* Lidia Czech. Katowice: Wydaw. UŚ, 1996. 230, [1] s., [55] s. Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, ISSN 0208-6336. Nr 1582. ISBN 83-226-0672-9
4. [*Komputerowe bazy danych w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Śląskiego 1996/97*]
[2 aktualizowane wydania]
5. [*Ulotki informacyjne pierwszych uruchomionych baz danych*]
6. [*Witamy w bibliotece 1996/1997*]
7. *Wykaz czasopism i innych wydawnictw ciągłych prenumerowanych oraz otrzymanych drogą darów i wymiany w latach 1995-1996 przez Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego, Bibliotekę Śląską i Bibliotekę Główną Akademii Ekonomicznej. Bazy danych na CD-ROM.* Katowice: BG UŚ, OIN, 1996. 55 s.

1997

1. [*Czasopisma elektroniczne w sieci komputerowej Uniwersytetu Śląskiego*]
2. [*Informator dla czytelników 1997/1998*]
3. [*Komputerowe bazy danych w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Śląskiego 1997/98*]
[2 aktualizowane wydania]
4. [*Nowe bazy danych i bazy demonstracyjne*]
5. [*Witamy w bibliotece 1997/1998*]

1998

1. *[Czasopisma elektroniczne w sieci komputerowej Uniwersytetu Śląskiego. Wyd. 2., uaktual.]*
2. *[Informator dla czytelników 1998/1999]*
3. *Komputerowe bazy danych w Bibliotece Uniwersytetu Śląskiego 1998/99. Wyd. 5. Katowice: BUŚ, OIN, 1998. 17 [1] s.*
4. *[Ulotki informacyjne o nowych bazach, czasopismach elektronicznych i adresach internetowych]*
5. *Witamy w bibliotece 1998/1999.*
6. *Wykaz czasopism i innych wydawnictw ciągłych prenumerowanych oraz otrzymanych drogą darów i wymiany w latach 1997-1998 przez Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego, Bibliotekę Śląską i Bibliotekę Główną Akademii Ekonomicznej. Katowice: BUŚ, OIN, 1998. 74 s.*

1999

1. *[Czasopisma elektroniczne dostępne w sieci komputerowej Uniwersytetu Śląskiego. Wyd. 3., uaktual.]*
2. *Elektroniczne źródła informacji. Katowice: BUŚ, OIN, 1999. 11 [1] s.*
3. *Informator dla czytelników 1999/2000*
4. *Komputerowe bazy danych w Bibliotece Uniwersytetu Śląskiego. Katowice: BUŚ, OIN, 1999. 17 [1] s.
[2 aktualizowane wydania]*
5. *[Ulotki informacyjne o nowych bazach, czasopismach elektronicznych i adresach internetowych: informacja o bazie INSPEC, dostępie do czasopisma Nature, próbnym dostępie do baz danych projektu EIFL firmy EBSCO]*
6. *Witamy w bibliotece 1999/2000. Wyd. nowe.*
7. *Wykaz czasopism i innych wydawnictw ciągłych prenumerowanych oraz otrzymanych drogą darów i wymiany w roku 1999 przez Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego, Bibliotekę Śląską i Bibliotekę Główną Akademii Ekonomicznej. Katowice: BUŚ, OIN, 1999. 79 s.*

2000

1. *Bazy danych dla kierunków humanistycznych rozpowszechniane w systemie INFOWARE/IRIS Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego*
2. *Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego. Przewodnik po katalogu. Oprac. Aleksandra E. Adamczyk, Joanna Końska.*
3. *Czasopisma elektroniczne dostępne w sieci Uniwersytetu Śląskiego
[2 aktualizowane wydania]*
4. *Elektroniczne źródła informacji. Katowice: BUŚ, OIN, 2000. 14 s.
[2 aktualizowane wydania]*
5. *Informator dla czytelników 2000/2001*

6. *Komputerowe bazy danych w Bibliotece Uniwersytetu Śląskiego*. Katowice: BUŚ, OIN, 2000. 18 s.
[2 aktualizowane wydania]
7. *Nowe bazy danych dla nauk humanistycznych udostępniane w sieci Uniwersytetu Śląskiego od 2000 roku*
8. [Ulotki informacyjne dotyczące nowości i krótkoterminowych okresów próbnego dostępu do baz danych i czasopism elektronicznych]
9. *Witamy w bibliotece 2000/2001*
10. *Wykaz czasopism i innych wydawnictw ciągłych prenumerowanych oraz otrzymanych drogą darów i wymiany w roku 2000 przez Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego, Bibliotekę Śląską i Bibliotekę Główną Akademii Ekonomicznej*. Katowice: BUŚ, OIN, 2000. 102 s.

2001

1. *Cambridge Scientific Abstracts. Computer and Information System Abstracts, Conference Papers, Environmental Routenet*. Przewodnik użytkownika.
2. *Elektroniczne źródła informacji*. [Wyd. 4 popr. i uzup.]. Katowice: BUŚ, OIN, 2001. 14 s.
3. *GEOREF. Przewodnik użytkownika*.
4. *Informator dla czytelników 2001/2002*
5. *Komputerowe bazy danych w Bibliotece Uniwersytetu Śląskiego*. Wyd. 10 popr. i uzup. Katowice: BUŚ, OIN, 2001. 18 s.
6. *Science Citation Index, Social Sciences Citation Index, Arts and Humanities Citation Index*. Przewodnik użytkownika
7. *Sprawozdanie z działalności Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego za rok 2000*. Katowice: BUŚ, 2001. 17 s.
8. *Witamy w bibliotece 2001/2002*
9. *Wykaz czasopism i innych wydawnictw ciągłych prenumerowanych oraz otrzymanych drogą darów i wymiany w roku 2001 przez Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego, Bibliotekę Śląską i Bibliotekę Główną Akademii Ekonomicznej*. Katowice: BUŚ, OIN, 2001. 98 s.

2002

1. *Bazy danych i serwisy czasopism elektronicznych udostępnione do testowania w sieci Uniwersytetu Śląskiego do końca roku 2002*
2. *Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego. Elektroniczne źródła informacji. Nauki humanistyczne*.
3. *Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego. Elektroniczne źródła informacji. Prawo*.
4. *Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego. Elektroniczne źródła informacji. Teologia*.

5. *Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego. Informator 2002/2003. Cz. 1: Zapisy – wypożyczenia – katalogi.*
6. *Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego. Informator 2002/2003. Cz. 2: Czytelnie – zasoby sieci komputerowej.*
7. *Elektroniczne źródła informacji.* Katowice: BUŚ, OIN, 2002. 14 s. [4 aktualizowane wydania]
8. *Informator dla czytelników 2002/2003.*
9. *Sprawozdanie z działalności Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego za rok 2001.* Katowice: BUŚ, 2002. 20 s.
10. [Ulotki informacyjne dotyczące nowości i krótkoterminowych okresów próbnych dostępu do baz danych i czasopism elektronicznych]
11. *Wykaz czasopism i innych wydawnictw ciągłych prenumerowanych oraz otrzymanych drogą darów i wymiany w roku 2002 przez Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego, Bibliotekę Śląską i Bibliotekę Główną Akademii Ekonomicznej.* Katowice: BUŚ, OIN, 2002. 98[1] s.
12. *Wykaz czasopism pełnotekstowych w sieci Uniwersytetu Śląskiego w serwisach: EBSCO Online, EBSCO Host, ScienceDirect, Royal Society of Chemistry.* Katowice: BUŚ, OIN, 2002. 67 s.

2003

1. *Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego*
2. *Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego. Informator 2003/2004. Adresy – godziny otwarcia – czytelnie – zasoby sieci komputerowej*
3. *Informator dla czytelników 2003/2004*
4. *INSPEC, MEDLINE, BIOSIS – Biological Abstracts. Konsorcjum Kluwer Academic Publishers. System OVID. Przewodnik użytkownika*
5. *PsycINFO (online)*
6. *Sprawozdanie z działalności Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego za rok 2002.* Katowice: BUŚ, 2003. 20 s.
7. *Wykaz czasopism i innych wydawnictw ciągłych prenumerowanych oraz otrzymanych drogą darów i wymiany w roku 2003 przez Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego, Bibliotekę Śląską i Bibliotekę Główną Akademii Ekonomicznej.* Katowice: BUŚ, OIN, 2003. 99 s.

2004

1. *Bazy Biblioteki Narodowej: Przewodnik Bibliograficzny. Przewodnik użytkownika.*
2. *Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego. Cz. 1: Katalogi i wypożyczalnia*
3. *Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego. Cz. 2: Czytelnie i informator adresowy*
4. *Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego. Oddział Zbiorów Specjalnych*

5. *Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego. Zbiory specjalne*. Lidia Czech. Katowice: BUŚ: Fundacja "Pallas Silesia", 2004. 48 s. ISBN 83-920823-0-3
6. *Czasopisma elektroniczne dostępne w sieci Uniwersytetu Śląskiego*
7. *Elektroniczne źródła informacji*. Katowice: BUŚ, OIN, 2004. 14 s.
[3 aktualizowane wydania]
8. *Elektroniczne źródła informacji dostępne w sieci komputerowej Uniwersytetu Śląskiego. Biologia*
9. *Elektroniczne źródła informacji dostępne w sieci komputerowej Uniwersytetu Śląskiego. Filologia*
10. *Elektroniczne źródła informacji dostępne w sieci komputerowej Uniwersytetu Śląskiego. Matematyka. Fizyka. Chemia*
11. *Elektroniczne źródła informacji dostępne w sieci komputerowej Uniwersytetu Śląskiego. Nauki społeczne*
12. *Elektroniczne źródła informacji dostępne w sieci komputerowej Uniwersytetu Śląskiego. Nauki o ziemi*
13. *Elektroniczne źródła informacji dostępne w sieci komputerowej Uniwersytetu Śląskiego. Pedagogika i psychologia*
14. *Elektroniczne źródła informacji dostępne w sieci komputerowej Uniwersytetu Śląskiego. Prawo.*
15. *Elektroniczne źródła informacji dostępne w sieci komputerowej Uniwersytetu Śląskiego. Technika i informatyka*
16. *Elektroniczne źródła informacji dostępne w sieci komputerowej Uniwersytetu Śląskiego. Teologia*
17. *Informator dla czytelników 2004/2005*
[3 aktualizowane wydania]
18. *Sprawozdanie z działalności Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego za rok 2003*. Katowice: BUŚ, 2004. 20 s.
19. *[Ulotki informacyjne dotyczące nowości i krótkoterminowych okresów próbnych dostępu do baz danych i czasopism elektronicznych]*
20. *Wykaz czasopism i innych wydawnictw ciągłych prenumerowanych oraz otrzymanych drogą darów i wymiany w roku 2004 przez Bibliotekę Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*. Katowice: BUŚ, OIN, 2004. [75] s.

2005

1. *Bazy danych online EBSCOhost. Przewodnik użytkownika*
2. *Bazy cytowań –SCI, SSCI, AHCI. Przewodnik użytkownika*
3. *Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego. Cz. 1. Katalogi - wypożyczalnia.*
4. *Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego. Cz. 2. Czytelnie – informator adresowy.*
5. *Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego. Oddział Zbiorów Specjalnych*
6. *Elektroniczne źródła informacji*. Katowice: BUŚ, OIN, 2005. 14 s.

[4 aktualizowane wydania]

7. *Filologia – elektroniczne źródła informacji dostępne w sieci komputerowej BUŚ*
8. *Informator dla czytelników 2005/2006*
[3 aktualizowane wydania]
9. *Sprawozdanie z działalności Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego za rok 2004*. Katowice: BUŚ, 2005. 24 s.
10. *[Ulotki informacyjne dotyczące nowości i krótkoterminowych okresów próbnego dostępu do baz danych i czasopism elektronicznych]*
11. *Wykaz czasopism i innych wydawnictw ciągłych prenumerowanych oraz otrzymanych drogą darów i wymiany w roku 2005 przez Bibliotekę Uniwersytetu Śląskiego*. Katowice: BUŚ, OIN, 2005. [71] s.

2006

1. *Bazy cytowań - SCI, SSCI, A&HCI. Przewodnik użytkownika*
2. *Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego*
3. *Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego. Oddział Zbiorów Specjalnych*
4. *Elektroniczne źródła informacji*. Katowice: BUŚ, OIN, 2006. 18 s.
[3 aktualizowane wydania]
5. *Elektroniczne źródła informacji dostępne w sieci komputerowej BUŚ. Biologia*
6. *Elektroniczne źródła informacji dostępne w sieci komputerowej BUŚ. Filologia*
7. *Elektroniczne źródła informacji dostępne w sieci komputerowej BUŚ. Pedagogika i Psychologia*
8. *Elektroniczne źródła informacji dostępne w sieci komputerowej BUŚ. Technika. Informatyka*
9. *Informator dla czytelników 2006/2007*
[2 aktualizowane wydania]
10. *[Karty świąteczne z reprodukcjami Biblii Leopolda (1577)]*
11. *OCLC FirstSearch*
12. *Sprawozdanie z działalności Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego za rok 2005*. Katowice: BUŚ, 2006. 34 s.
13. *Wykaz czasopism i innych wydawnictw ciągłych prenumerowanych oraz otrzymanych drogą darów i wymiany w roku 2006 przez Bibliotekę Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*. Katowice: BUŚ, OIN, 2006. [71] s.

2007

1. *Bazy CSA Illumina. Przewodnik użytkownika.*
2. *Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego*
3. *Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego. Pracownia Zbiorów Specjalnych*
4. *EBSCOhost. Przewodnik użytkownika*
5. *Elektroniczne źródła informacji.* Katowice: BUŚ, OIN, 2007. 20 s.
[3 aktualizowane wydania]
6. *Elektroniczne źródła informacji dostępne w sieci komputerowej Uniwersytetu Śląskiego. Filologia*
7. *Elektroniczne źródła informacji dostępne w sieci komputerowej Uniwersytetu Śląskiego. Fizyka*
8. *Elektroniczne źródła informacji dostępne w sieci komputerowej Uniwersytetu Śląskiego. Matematyka*
9. *Elektroniczne źródła informacji dostępne w sieci komputerowej Uniwersytetu Śląskiego. Nauki o Ziemi*
10. *Elektroniczne źródła informacji dostępne w sieci komputerowej Uniwersytetu Śląskiego. Nauki społeczne*
11. *Elektroniczne źródła informacji dostępne w sieci komputerowej Uniwersytetu Śląskiego. Prawo i administracja*
12. *Elektroniczne źródła informacji dostępne w sieci komputerowej Uniwersytetu Śląskiego. Pedagogika, psychologia*
13. *Elektroniczne źródła informacji dostępne w sieci komputerowej Uniwersytetu Śląskiego. RTV, film, sztuka*
14. *Elektroniczne źródła informacji dostępne w sieci komputerowej Uniwersytetu Śląskiego. Technika, informatyka*
15. *Elektroniczne źródła informacji dostępne w sieci komputerowej Uniwersytetu Śląskiego. Teologia, religioznawstwo*
16. *Informator dla czytelników 2007/2008*
[2 aktualizowane wydania]
17. *Informator o bibliotekach*
18. *Sprawozdanie z działalności Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego za rok 2006.* Katowice: BUŚ, 2007. 38 s.
19. *Wykaz czasopism i innych wydawnictw ciągłych prenumerowanych oraz otrzymanych drogą darów i wymiany w roku 2007 przez Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.* Katowice: BUŚ, OIN, 2007. [68] s.

Mgr Maria Kycler jest pracownikiem Oddziału Gromadzenia, Uzupełniania i Opracowania Zbiorów Biblioteki Głównej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

Mgr Bogumiła Warząchowska jest kierownikiem Biblioteki Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

SPRAWOZDANIA

Jadwiga Mamzer, Jadwiga Świątczak, Katarzyna Baran

II Ogólnopolska Konferencja Naukowa ***Zarządzanie marketingowe biblioteką***

W dniach 17-19.10.2007 Biblioteka Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie wraz z Komisją Zarządzania i Marketingu przy Zarządzie Głównym SBP zorganizowały II Ogólnopolską Konferencję Naukową „Zarządzanie marketingowe biblioteką”. Grupa pracowników naszej Biblioteki wzięła udział w drugim i trzecim dniu obrad. Oficjalnego otwarcia i powitania gości dokonał Prorektor ds. Wydziału Zamiejscowego WSB w Poznaniu prof. dr hab. Zygmunt Przybycin.

Marketing, termin znany z ekonomii, doskonale przyjął się w bibliotece i stworzył w niej nową rzeczywistość, aczkolwiek jest ona instytucją non profit, tzn. nieukierunkowaną na zysk. Biblioteki świadczą usługi „niematerialne”, są instytucjami, których funkcjonowanie wiąże się z fachową i skuteczną obsługą użytkowników. Przedmiotem bibliotecznej podaży są usługi informacyjne, intelektualne, estetyczne, artystyczne. Problematykę marketingu bibliotecznego w Polsce podejmowali: J. Wojciechowski, J. Sójka, J. Kamieńska, I. Socha, w latach 90-tych powstało na ten temat wiele prac, po roku 2000 nastąpił jednak wyraźny spadek zainteresowania marketingiem bibliotecznym.

Ciekawy wykład *Od marketingu tradycyjnego do marketingu internetowego: biblioteka otwarta i otwarte bibliotekarstwo internetowe* wygłosił prof. Wiesław Babik. Referujący uświadomił nam, że marketing umieścił bibliotekę w sytuacji rynkowej (usługi biblioteczne i informacyjne), a era Internetu stworzyła dodatkowe możliwości dla bibliotek i ich użytkowników, co spowodowało owe przejście od marketingu tradycyjnego do internetowego. Biblioteka naukowa to instytucja, do której student i pracownik naukowy przychodzi nie tylko po konkretną książkę, ale często po informację, radę, inspirację do dalszego rozwoju umysłowego i zawodowego itp. Jako instytucja non profit powinna być poza zakresem działania pola marketingowego, jednakże w bibliotece istnieje wiele sposobów zaspakajania potrzeb marketingowych. Tak jak wiele innych instytucji, bi-

blioteka podlega ciągłym zmianom i musi być otwarta na zmieniające się potrzeby użytkowników (lektury w wersji elektronicznej, e-książki, e-czasopisma itp.). W centrum zainteresowań biblioteki winien znajdować się zawsze czytelnik (użytkownik), z którym bibliotekarz powinien starać się nawiązać kontakt, aby zrozumieć jego potrzeby i w sposób rzetelny oraz profesjonalny je zaspokoić. Ponieważ biblioteka podlega takim samym prawom jak wolny rynek, dlatego ta współczesna instytucja musi być dostępna o każdej porze i z każdego miejsca dla czytelników (sieć internetowa powoduje zacieranie się granic pomiędzy światem realnym a cyberprzestrzenią). W bibliotekach z powodzeniem funkcjonuje też branding, tj. strategia marketingowa polegająca na wyrabianiu sobie marki i budowaniu pozytywnego wizerunku jako instytucji (logo, gadżety typu koszulki, breloki itp.). Biblioteki, w różny dostępny sposób, powinny się też same promować, aby budować i rozpowszechniać swój pozytywny wizerunek oraz przyczyniać się do wzrostu prestiżu, a przede wszystkim do większej liczby czytelników i użytkowników korzystających z ich usług. Nie zapominajmy, że wzrost liczby użytkowników bibliotek to lepszy poziom wykształcenia społeczeństwa.

Mgr Urszula Jadczyk z Biblioteki Głównej Politechniki Śląskiej w Gliwicach wygłosiła referat *Marketing biblioteczny: science fiction czy rzeczywistość?* Podobnie jak poprzednik, podkreśliła, że marketing biblioteczny powinien polegać na zrozumieniu potrzeb klientów i wykorzystaniu tej wiedzy dla zbudowania oferty. Autorka wyróżniła dwa rodzaje marketingu bibliotecznego – marketing wewnętrzny (wytyczenie niezbędnych standardów działania, efektywność pracy, dobra współpraca pomiędzy działami wewnątrz biblioteki i pomiędzy jej pracownikami, aktywność bibliotekarzy, system motywacji) i marketing zewnętrzny (penetracja rynku, śledzenie innowacji, wyjście z produktem na rynek, zgromadzenie niezbędnych do tego celu środków). Biblioteki poprzez dobrze świadczone usługi, odpowiednio promowane i uświadamiane wśród czytelników prowadzą działalność marketingową. Marketing w bibliotece istnieje, to nie science fiction, ale rzeczywistość.

W wykładzie *Prospoleczne działania współczesnej biblioteki jako narzędzie marketingu: konieczność czy potrzeba serca?*, mgr Jadwiga Kotulska z Uniwersytetu Opolskiego podkreśliła, że termin marketing zaczął obowiązywać dopiero w XX wieku, natomiast techniki marketingowe były przekazywane z pokolenia na pokolenie. W latach 90-tych ubiegłego wieku nowością było to, że techniki marketingu komercyjnego zostały zastosowane w działaniach społecznych do propagowania idei, kształtowania pożądanych postaw. Prelegentka podkreśliła znaczenie prospołecznych działań w bibliotece, jako ważnego narzędzia jej marketingu. Podała przykłady różnych form zaangażowania w tego typu działania („Cała Polska czyta dzieciom”, akcja Bydgoszczy – dzielenie się książką, akcja pomocy bibliotekom

dotkniętym powodzia - ratowanie księgozbiorów i pomoc bibliotekarzom). Biblioteka Uniwersytetu Opolskiego sama dwukrotnie doświadczyła pomocy od zaangażowanych osób i instytucji, które znacząco pomogły jej w niwelowaniu skutków żywiołu.

Mgr Urszula Poślada w wystąpieniu *Budowanie więzi w środowisku uniwersyteckim: rola marketingu partnerskiego w działaniach biblioteki akademickiej* podzieliła się swymi spostrzeżeniami na temat funkcjonowania Ośrodka Informacji Naukowej UMCS w Lublinie. Misją każdej biblioteki naukowej winno być wspieranie edukacji i badań naukowych realizowanych przez uczelnię oraz zapewnienie jej użytkownikom dostępu do informacji o krajowych i światowych osiągnięciach naukowych. Do tego celu służy marketing partnerski, czyli zindywidualizowane podejście do klienta i budowanie z nim długotrwałych więzi. To kadra naukowa danej uczelni wyznacza profile naukowo-badawcze i tym samym określa potrzeby dydaktyczne, więc współuczestniczy w wytyczaniu kierunku rozwoju biblioteki. Mówczyni podkreśliła znaczenie współpracy z kadra naukową uczelni poprzez różne dostępne narzędzia (rozmowa telefoniczna, poczta elektroniczna, komunikator internetowy typu gadu-gadu, skype). Przez e-maile pracownicy biblioteki UMCS gromadzą informacje na temat przydatności dostępnych baz danych, trafności doboru dokonywanych zakupów itp. Prelegentka z przykrością stwierdziła, że kadra naukowa w niewystarczający sposób wykorzystuje możliwości proponowane jej przez bibliotekarzy. Dlatego dążenie do wypracowania przez bibliotekę naukową odpowiedniej metody marketingu partnerskiego we współpracy z naukowcami i uświadomienie obopólnej korzyści może przyczynić się do zbudowania współczesnego wizerunku biblioteki, realizującej naukowe potrzeby swej uczelni.

Możliwości wykorzystania badań marketingowych w bibliotekach przedstawiła mgr Maja Wojciechowska z Biblioteki Szkoły Wyższej Ateneum w Gdańsku. Omówiła funkcje (deskryptywną, eksplikacyjną, prognostyczną, innowacyjną, kontrolną) i etapy badań marketingowych. Podzieliła informacje marketingowe na trzy grupy. W pierwszej wymieniła informacje pierwotne (zbierane na potrzeby bieżącego badania) i wtórne (pozyskiwane ze źródeł pośrednich, np. raporty, opracowania, zestawienia). W drugiej grupie umieściła informacje wewnętrzne (statystyki, raporty powstałe wskutek funkcjonowania biblioteki) i zewnętrzne (pozyskiwane od osób i instytucji zajmujących się ich gromadzeniem, np. archiwa, urzędy). W kolejnej wymieniła otwarte źródła informacji (łatwo dostępne publikacje książkowe, czasopisma, raporty instytucji) oraz zamknięte źródła informacji (osoby prywatne, trudno dostępne dokumenty, bazy danych o ograniczonym dostępie, raporty wewnętrzne itp.). Wojciechowska skonstatowała, że informacje marketingowe muszą być rzetelne, wiarygodne, aktualne, dokładne, kompletne, dostępne i szybko uzyski-

wane, a przyszłość bibliotek nie jest zależna od wyników badań marketingowych.

Nad tym *Jak złapać użytkownika w sieć? Marketing 2.0 w bibliotece* zastanawiała się (z nami) mgr Bożena Jaskowska z Biblioteki Uniwersytetu Rzeszowskiego. Współczesny świat szybko się zmienia, więc zmienia się także otoczenie wirtualne biblioteki. Nową możliwością kreowania biblioteki i jej usług w sieci stał się Web 2.0, czyli sieć jako platforma stworzona przez wykorzystanie dobrze sprawdzonych, zdefiniowanych standardów. To Internet drugiej generacji, w którym suma inteligencji internautów utworzyła nową jakość - inteligencję zbiorową (każdy może być nadawcą i odbiorcą, może modyfikować, zmieniać, od siebie dodawać różne informacje), jak to ma miejsce np. w Wikipedii. We współczesnych bibliotekach naukowych powstają tzw. biblioblogi, biblioteczne videoblogi i audioblogi, fora dyskusyjne, usery, które służą promowaniu usług, edukowaniu użytkowników, pozyskiwaniu nowych czytelników, komunikacji, zjednywaniu e-czytelników, walce ze stereotypem „niewspółczesności” biblioteki. Aby marketing 2.0 był skuteczny, powinien spełniać następujące warunki: wyrazistość przekazu, pomysłowość i skupienie się na odbiorcach, odwaga i eksperyment, umiejętność optymalnego wykorzystania nowoczesnych technologii, wiara we własny przekaz. Referentka przedstawiła zasady skutecznego marketingu 2.0 w bibliotece, są to: zrozumienie zasad działania społecznych mediów w Internecie i nauczanie się ich; wykorzystując umiejętności i kreatywność pracowników, opracowanie „dwuzerowego” planu marketingowego; stanie się uczestnikiem komunikacji poprzez dołączenie do dyskusji lub jej zainicjowanie, a także zachęcanie do komentarzy; przekazywanie ciekawych treści, ciągle aktualizowanie informacji; dbanie o to, by materiały z bibliotecznego serwisu krążyły po sieci; stosowanie nowych narzędzi jak RSS, podcast; biblioteka i jej zasoby powinny zaistnieć w takich serwisach jak Youtube.com, Flickr.com, Myspace.com..

Pani mgr Aneta Satława, pracownik Działu Promocji Biblioteki Śląskiej, w referacie *Katowickie Prezentacje Biblioteczne – Biblioteka Śląska* przedstawiła na konkretnym przykładzie działania, które podjęła BŚ, aby poprawić spadający stan czytelnictwa w województwie śląskim. Postanowiono „wyjść do czytelnika” i zainicjowano coroczne „Katowickie Prezentacje Biblioteczne”, jako formę pokazania przez poszczególne biblioteki swoich działań. Pomysł ten się przyjął i będzie kontynuowany w przyszłości.

Ciekawe pomysły, z dobrym skutkiem, od wielu lat realizuje Miejska Biblioteka Publiczna w Dąbrowie Górniczej. Jej reprezentantki z działu public relations, w osobach mgr Edyty Gudek-Piekoszewskiej i mgr Pauliny Podzornej, podzieliły się swymi doświadczeniami w kreowaniu wizerunku biblioteki i współpracy z mediami. W interesujący sposób zapre-

zentowały slajdy, pokazujące aktywność bibliotekarzy w przekazywaniu mediom informacji o działalności MBP. Brawa za kreatywność i poczucie humoru, jednak specyfika pracy bibliotek naukowych nie pozwala na realizowanie tych pomysłów na naszym „podwórku”.

Biblioteka Główna Uniwersytetu Szczecińskiego w ciągu pięciu lat znacząco zmieniła swój wizerunek. Za sprawą mgr Urszuli Ganakowskiej i mgr Mirosławy Różyckiej dowiedzieliśmy się, w jaki sposób to osiągnięto. Otóż biblioteka organizuje dla studentów, kadry naukowej i mieszkańców Szczecina „Spotkania Strumieńskie”, ze znanymi osobami życia publicznego, którym towarzyszą wystawy, kiermasze książek. Cyklicznie organizowane są koncerty, konkursy recytatorskie, spektakle teatralne, warsztaty, prowadzona jest akcja „książka za złotówkę”, promuje się wydawnictwa bibliotekarskie itp. Ta forma działalności biblioteki spotyka się z dużym, ciągle rosnącym zainteresowaniem społeczeństwa.

Innowacyjne rozwiązania w bibliotekarstwie fińskim z wykorzystaniem elementów strategii marketingowych pokazała dr Iwona Pugacewicz. Państwo fińskie jest mocno zaangażowane w promocję bibliotek, wspiera ich działalność, co jest odnotowane w „Rządowej strategii rozwoju 2006-2010”. Biblioteki fińskie wychodzą naprzeciw społeczeństwu poprzez organizację działań w różnych formach. Stowarzyszenie Bibliotekarzy Fińskich zainicjowało akcję „Seniorsurf”, przez którą uczy ludzi w starszym wieku posługiwać się Internetem, pisać sms-y. Bibliotekarze uczestniczą w audycjach radiowych, gdzie na antenie odpowiadają na pytania słuchaczy. Inne formy aktywności fińskich bibliotekarzy to: Netti-Nysse, czyli Internet na kółkach (autobusy z dostępem do sieci); IGS Information Gas Station (Informacyjna Stacja Benzynowa); Library 10 (Biblioteka na stacji kolejowej). Tak różnorodna działalność bibliotekarzy sprzyja rozwojowi społeczeństwa fińskiego, umacnia pozycję i znaczenie bibliotek.

Mgr Marcin Dembowski w referacie *Identyfikacja organizacyjna jako potężne źródło przewagi konkurencyjnej* wskazał jak ważna jest identyfikacja pracownika z firmą (organizacją) w kreowaniu jej wizerunku. Pracownik, który w pełni identyfikuje się z firmą, jest oddany i lojalny wobec pracodawcy, wkłada więcej wysiłku i zaangażowania w pracę. Identyfikacja to samoprezentacja organizacji, wynikająca z zachowania każdego z jej pracowników, wyrażająca swoje cechy poprzez komunikację i symbole. Inaczej to zamierzona (celowa) prezentacja osobowości organizacji, którą można przedstawiać poprzez własne logo, gadżety, emblematy itp.

Obrady drugiego dnia konferencji zakończyła mgr Barbara Barańska-Malinowska, wystąpieniem *Co i jak promować w bibliotece...?* Wykazała jak ważnym czynnikiem wpływającym na wizerunek biblioteki, jej reputację i popularność jest promocja. Dawniej tę rolę spełniał (choć nie nazywano tego w ten sposób) aparat informacyjny biblioteki – katalogi kartkowe, kartoteki zagadnieniowe. Obecnie coraz powszechniej tę funkcję

spełnia Internet, a dobrze zaprojektowana strona internetowa jest wizytówką biblioteki. To za jej pośrednictwem biblioteka przekazuje (promuje) informacje o swoich zbiorach, pracownikach, własnej historii, działalności, a poprzez linki do dobrych stron www wskazuje szerokie możliwości wyszukiwania trafnych informacji.

Ostatni dzień konferencji rozpoczęła mgr Sylwia Baranowska, poruszając temat *Wizerunku biblioteki jako elementu wizerunku uczelni*. Bo przecież to biblioteka, a właściwie jej zasoby i odpowiedni sposób funkcjonowania są ważnym elementem kształtującym poczucie jakości zdobywanej przez studentów wiedzy oraz dobrego wyboru kierunku studiów. Dlatego biblioteka poprzez dobrze skoordynowane działania i ścisłą współpracę z władzami uczelni współtworzy jej wizerunek. Prelegentka podała przykłady zewnętrznego wizerunku uczelni i biblioteki (szyldy, logotypy, papier firmowy, odpowiednio dobrana czcionka itp.) oraz narzędzia, jakimi powinna dysponować biblioteka, aby w pełni realizować zadania uczelni. Tymi elementami są: przestrzenna organizacja jednostki (oświetlenie, kolorystyka wnętrza, meble itp.), osobowość pracowników i panujące między nimi relacje, sam bibliotekarz – jako źródło informacji o potrzebach czytelników i poziomie ich satysfakcji.

Marketing biblioteki w zmieniającym się świecie. *Marketing w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego – wybrane działania marketingowe* przedstawiła mgr Beata Leder-Niewola. Podkreśliła, że wszelkie przemiany w świecie sprawiają, że zmienia się rola biblioteki, a szczególnie jej miejsce w procesie przepływu, wymiany i przechowywania informacji. Poprzez porównanie zadań biblioteki tradycyjnej (gromadzenie, opracowanie, przechowywanie i udostępnianie zbiorów) i biblioteki nowoczesnej (tworzenie zasobów, organizacja i zapewnienie dostępu do zbiorów) wskazała na zmiany, jakie zaszły w działalności tej instytucji, poprzez stosowanie marketingu usług. Na przykładzie zastosowanych środków marketingowych (zewnętrzne i wewnętrzne) w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego wykazała potrzebę dokonywania przez biblioteki analizy słabych i mocnych stron (SWOT), aby podnosić jakość oferowanych usług i realnie ocenić swoją pozycję marketingową.

Mgr Małgorzata Dąbrowicz przedstawiła *System ocen okresowych pracowników w bibliotece*, jako nowoczesny i uniwersalny instrument zarządzania zasobami ludzkimi. Prelegentka pokazała różne metody i narzędzia stosowane przy ocenie pracownika, nie jako osoby, ale posiadanych przez niego cech i kompetencji w odniesieniu do potrzeb zajmowanego stanowiska i wykonywanych zadań. Oceny mają służyć kontroli realizacji zadań biblioteki, a także motywowaniu pracowników do podejmowania działań pożądanych i eliminowania niepożądanych, określaniu możliwych ścieżek rozwoju pracowników, lepszej komunikacji wśród bibliotekarzy (eliminowanie niedomówień). Zastosowanie SOOP przyczynia się tworze-

niu nowych postaw u pracowników (ujawnianiu swych możliwości, pozytywnemu nastawieniu do problemów w pracy, większej otwartości na współpracę).

Jak wygląda *Zarządzanie czasopismami w bibliotece Politechniki Wrocławskiej* pokazała mgr Łucja Maciejewska, omawiając moduł systemu APIN, który umożliwiał zarządzanie bazą własnych czasopism od lat 90-tych ubiegłego wieku do 2002 r., gdy wdrożono system ALEPH, do którego przekonwertowano bazę. Wskazała na trudności, jakie musiano pokonać przy przetransportowaniu danych. Następnie prelegentka przedstawiła system OneLog, za pomocą którego Biblioteka PWr udostępnia e-czasopisma.

Zagadnienie *Public relations w aspekcie pracy w bibliotece* omówiła dr Maria Buszman-Szklarska. Public relations stanowi element promocji biblioteki, służący tworzeniu pozytywnego wizerunku i dobrych relacji między biblioteką a otoczeniem zewnętrznym. Prelegentka podała sposoby projektowania procesu PR w bibliotece (zbadanie stanu wyjściowego, np. przez analizę SWOT; wyznaczenie celów działań – np. zbudowanie pozytywnych relacji z otoczeniem, zmiana wizerunku; realizacja wytyczonego programu, ocena jego wyników) oraz techniki temu służące (wydawnictwa firmowe; tablica ogłoszeń; imprezy okolicznościowe, integracyjne; gadżety itp.).

Mgr Karolina Gabryś w prezentacji *Biblioteka otwarta – biblioteka aktywna. Sztuka promocji Biblioteki Głównej Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach* przybliżyła działalność promocyjną BG AŚ. Podkreśliła jak ważne jest miejsce biblioteki w strukturze uczelni jako jednostki ogólnouczelnianej, współtworzącej kulturę akademicką. To właśnie przez działania promocyjne, m.in. techniki public relations, biblioteka uświadamia czytelnikom, że gromadzi różnorodne materiały. Prelegentka przedstawiła cele strategiczne, jakie wytyczyła biblioteka AŚ dla swej działalności, m.in.: kreowanie nowej wizji bibliotekarza, utworzenie Konsorcjum – Świętokrzyska Biblioteka Wirtualna, digitalizacja zbiorów, utworzenie fundacji wspierającej bibliotekę.

Konferencję zamknął wykład mgr. Leszka Szydlika *Komunikacja marketingowa biblioteki uczelnianej z otoczeniem ze szczególnym uwzględnieniem relacji bibliotekarz – użytkownik*. Opierając się na definicji marketingu partnerskiego, który „... polega na identyfikowaniu, ustanawianiu, utrzymywaniu i wzmacnianiu przynoszących zysk relacji z klientem i innymi interesariuszami, tak by każda z zaangażowanych stron osiągnęła swoje cele; dokonuje się to poprzez wymianę i spełnianie wzajemnych obietnic” podkreślił znaczenie znajomości elementów psychologii komunikacji w relacji bibliotekarz – czytelnik.

W dzisiejszym, szybko zmieniającym się świecie istotna wydaje się być zmiana pojmowania przez społeczeństwo roli biblioteki i jej działań.

Oczekiwania są coraz większe i niewspółmierne do środków finansowych, jakimi dysponują biblioteki. Wymusza to na nich podejmowanie wyzwań, oferowanie nowych usług, aby w ten sposób pozytywnie oddziaływać na swoich użytkowników i otoczenie. Dlatego wykorzystują wszelkie narzędzia marketingowe, aby umacniać swój wizerunek i zyskiwać poparcie dla swej działalności.

Mgr Jadwiga Mamzer i Jadwiga Świątczak są pracownikami Sekcji Informacji Naukowej Biblioteki Głównej AWF w Katowicach.

Mgr Katarzyna Baran jest Kierownikiem Sekcji Gromadzenia i Opracowania Zbiorów Biblioteki Głównej AWF w Katowicach.

Maria Kycler

Protokół spotkania Rady Programowej Sekcji Bibliotek Szkół Wyższych przy Zarządzie Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Katowicach

W dniu 29 listopada 2007 roku w Bibliotece Głównej Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach odbyło się spotkanie Rady Programowej Sekcji Bibliotek Szkół Wyższych przy Zarządzie Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Katowicach.

W spotkaniu uczestniczyło 16 osób.

Porządek zebrania:

1. Omówienie pracy Sekcji w roku akademickim 2007/2008.
2. Prezentacja kwartalnika "Bibliotheca Nostra".
3. Wolne wnioski, dyskusja.
4. Zwiedzanie BG AWF i zakończenie spotkania.

Przebieg zebrania:

Powitanie zebranych przez Panią Bogumiłę Urban, Przewodniczącą Sekcji, a następnie oddanie głosu Panu Mariuszowi Pasze, Kierownikowi BG AWF.

Ad 1:

Zaplanowana na rok akademicki 2007/2008 działalność edukacyjno-szkoleniowa Sekcji będzie realizowana wg poniższego harmonogramu:

- XII Forum - zwiedzanie zbiorów Biblioteki Jasnogórskiej ze względu na trudności organizacyjne zostanie przesunięte na 12 stycznia 2008 r. Starania organizatorki, Pani Alicji Paruzel, aby w program zwiedzania włączyć najcenniejsze obiekty zgromadzone w tamtejszej bibliotece wesprze Pan prof. dr hab. L. Ogierman. Pani Agnieszka Bajor, referując stan przygotowań do wyjazdu,

podkreśliła realną szansę, iż starania Sekcji odnośnie programu zwiedzania zakończą się sukcesem a przewodnikiem po zbiorach jasnogórskich będzie o. Uniewski;

- XIII Forum nt. **Informacja w świecie cyfrowym** zostanie zorganizowane w Bibliotece Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej 3 marca 2008 r. Informacja taka została nadesłana mailowo przez Panią Marzannę Chmielarską;
- XIV Forum nt. **Psychologia w bibliotece II** to konferencja, której organizację przewidziano na połowę kwietnia 2008 r. w Bibliotece Wyższej Szkoły Bankowej Wydział Zamiejscowy w Chorzowie. Pani Bogumiła Urban podkreśliła, iż tematyka poprzedniej konferencji a także XI Forum spotkały się z żywym zainteresowaniem bibliotekarzy, stąd chęć kontynuowania tej problematyki;
- Konferencja międzynarodowa nt. **Biblioteki elektroniczne i ich znaczenie dla użytkowników** w nieco zmienionej formule odbędzie się w Bibliotece Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Pani Maria Kycler, referując aktualny stan przygotowań i trudności organizacyjne podkreśliła, iż organizatorka Konferencji, Pani Dyrektor Małgorzata Waga, podtrzymuje zaproponowany termin 15 maja 2007 r.;
- Pani Grażyna Tetela zaprosiła Radę Programową Sekcji do odbycia kolejnego spotkania w murach Biblioteki Wydziału Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego w Sosnowcu. Proponowany termin to czerwiec 2008 r.;
- Kontynuując ciesząc się dużym zainteresowaniem cykl **Wizerunek bibliotekarza** Biblioteka Wyższej Szkoły Humanitas w Sosnowcu zorganizuje XV Forum – warsztaty poświęcone tej tematyce. Pani Elżbieta Okularczyk proponowała, aby odbyły się one pod koniec września 2008 r.;
- Na połowę grudnia 2008 r. przewidziana została impreza integracyjna dla pracujących i emerytowanych bibliotekarzy szkół wyższych Śląska. Okazją będą obchody 40-lecia Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego. Organizatorka, Pani Maria Kycler, planuje włączenie do programu studentów katowickich uczelni artystycznych;

- W ramach dalszego rozwoju współpracy międzynarodowej trwają przygotowania do wyjazdu szkoleniowego do Niemiec. Przedstawione przez Panie Karinę Szoltysik i Marię Kycler propozycje programu, terminu oraz wstępnego kosztorysu po przedyskutowaniu zostały przyjęte. Wyjazd zaplanowano na 18-21 czerwca 2008 r. W programie przewidziano zwiedzanie Biblioteki Collegium Polonicum, Biblioteki Uniwersytetu Viadriny we Frankfurcie nad Odrą oraz Staatsbibliothek - Preußischer Kulturbesitz w Berlinie. Informacja o wyjeździe zostanie rozesłana w styczniu, warunkiem zapisu będzie przedpłata.

W toku dyskusji nad planowanymi przez Sekcję forami i konferencjami została zgłoszona propozycja organizowania sesji posterowych. Panie Bogumiła Warząchowska i Agnieszka Bajor wskazywały na korzyści wynikające z takiej formy przekazu.

Pan Krzysztof Ziolo podkreślił potrzebę organizacji spotkań integracyjnych śląskich bibliotekarzy. BG PŚ w styczniu przyszłego roku zaprasza wszystkich zainteresowanych na nieformalne spotkanie środowiskowe przy okazji otwarcia nowych magazynów.

Pan Mariusz Pacha rozważa możliwość czynnego włączenia się BG AWF w działalność Sekcji, m.in. pod kątem spotkań integracyjnych o charakterze rekreacyjno-sportowym.

Pani Bogumiła Urban wystąpiła z wnioskiem o poszerzenie składu Rady Programowej Sekcji o przedstawicieli BG AWF.

Pani Maria Kycler przekazała informację nt. starań Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego o uruchomienie studiów podyplomowych dla bibliotekarzy szkół wyższych, finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Pani Elżbieta Pawełka, Skarbnik Sekcji, omówiła ściągalskość składek w roku bieżącym. Zdecydowano, że należy bardziej energicznie przypominać o konieczności wnoszenia opłat członkowskich.

Ad. 2.

Pani Joanna Chwałek oraz Pan Damian Ziółkowski zaprezentowali zebrany wydawany staraniem BG AWF kwartalnik „Bibliotheca Nostra”. W interesującej formie została przedstawiona geneza pisma, jego rozwój i sposób dystrybucji. Uczestnicy spotkania zostali wyczerpująco zapozna-

ni z profilem „BN” oraz jego strukturą. Cennymi uwagami redakcyjnymi podzieliła się także Pani Katarzyna Baran.

Ad. 3:

Prezentacja multimedialna czasopisma „Bibliotheca Nostra” oraz przedłożone do wglądu archiwalne numery (w wersji papierowej) stały się załącznikiem dyskusji nad dalszym rozwojem kwartalnika. Pan Mariusz Pacha, redaktor naczelny, zaprosił do publikowania na jego łamach bibliotekarzy zainteresowanych pracą badawczą.

Pani Bogumiła Urban złożyła propozycję objęcia „BN” patronatem Sekcji, podkreślając, iż zostanie zachowana jego dotychczasowa pełna samodzielność oraz profil. Zgodzono się, że należy podjąć starania o podniesienie rangi tytułu, m.in. poprzez recenzowanie zamieszczanych w nim artykułów. Zdecydowano o zwróceniu się z prośbą o współpracę naukową do Pani Prof. dr hab. Elżbiety Gondek, Dyrektora Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego. Jednocześnie zostaną podjęte rozmowy z Zarządem Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Katowicach nt. możliwości sfinansowania opłat za recenzje.

Ad. 4:

Spotkanie Rady Programowej zamknęła wycieczka po BG AWF. Zebrani mieli okazję poznać strukturę organizacyjną biblioteki, jej zbiory i świadczone usługi a także trudne, ze względów lokalowych, warunki pracy. Nadzieję na ich poprawę budzi budowa nowego gmachu biblioteki.

Mgr Maria Kycler jest pracownikiem Oddziału Gromadzenia, Uzupełniania i Opracowania Zbiorów Biblioteki Głównej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Pełni również funkcję Zastępcy Przewodniczącej Sekcji Bibliotek Szkół Wyższych przy Zarządzie Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Katowicach.

WYDARZENIA

Agnieszka Stachura

„Galeria Przy Schodach”

„Galeria Przy Schodach” wita wszystkich w Nowym Roku i życzy samych wspaniałych doznań artystycznych. A jak mówimy o doznaniach artystycznych, to mamy na myśli kolejne interesujące wystawy. Ale zanim do nich przejdziemy, to przypomnimy sobie, co było w ostatnim czasie.

Na przełomie roku prezentowaliśmy prace **Dominika Gajdy** opatrzone wspólnym tytułem **Silesia Press Photo**. Są to fotografie z 2006 r., wykonane na Śląsku, a jeżeli nie - to ze Śląskiem związane. Pochodzą głównie z cykli: *Festiwal im. Ryśka Riedla* i *Tryptyk o kibicach*. Jest to jego pierwsza w pełni autorska wystawa. Dominik Gajda urodził się w 1980 roku. Jest fotoreporterem tygodnika Rybnik Po Godzinach. Z wykształcenia jest informatykiem, a fotografuje od 10 lat. Głównie zajmuje się fotografią prasową. Współpracuje lub współpracował z redakcjami m.in. Gazety Wyborczej, Dziennika Zachodniego, Rzeczpospolitej, Newsweek'a czy Polityki. Jego przygoda z fotografią, jak sam mówi, zaczęła się w Bieszczadach. To podczas wyjazdów w te urokliwe polskie góry zaczął fotografować. Z początku w jego fotografiach dominował krajobraz, później piękno gór już mu nie wystarczało, zaczął fotografować ludzi, wydarzenia, sytuacje, życie codzienne. Fotografia, co często podkreśla, jest dla niego nie tylko pracą, ale przede wszystkim sposobem na życie. Lubi, jak coś się dzieje i może to utrwalić w postaci fotograficznego obrazu. Dominik Gajda za swoje fotografie był wielokrotnie wyróżniany na różnych konkursach, brał udział w kilkunastu wystawach zbiorowych.

A teraz co nowego. W styczniu zapraszamy na wystawę zatytułowaną **Lalki** autorstwa **Katarzyny Widmańskiej**. Tematem cyklu są mroczne i tajemnicze kobiety - lalki zatrzymane w barwnej, nieco bajkowej scenarii. Chociaż ich spojrzenia są martwe, zachwycają urodą. „Nie łapię chwili, wszystko starannie planuję, od kadru po najmniejszy detal, w rytm wizji nieustannie rodzących się w mojej głowie. Nie interesuje mnie zastana rzeczywistość, pociąga mnie natomiast możliwość jej przetwarzania i kreowania - ukazywania jej po przejściu przez pryzmat własnego ja” – mówi autorka prac. Katarzyna Widmańska urodziła się w 1978 roku w Krakowie. Ukończyła Instytut Sztuki ASP w Krakowie, gdzie uzyskała

dyplom z rysunku w pracowni prof. Piotra Jargusza. Jej prace publikowane były w takich magazynach jak: **Fotografia cyfrowa, Miasto Kobiet, Photoart**.

Mamy nadzieję, że **Lalki** Katarzyny Wilmańskiej przypadną Wam do gustu. Nam się podobają. Mamy również nadzieję, że te wystawy, które zaplanowaliśmy na kolejne miesiące, będą równie ciekawe i będą cieszyły się dużym zainteresowaniem.

Pozdrawiamy serdecznie i zapraszamy do odwiedzania „Galerii Przy Schodach”.

Mgr Agnieszka Stachura jest pracownikiem Sekcji Udostępniania Zbiorów Biblioteki Głównej AWF w Katowicach. Zajmuje się również organizacją wystaw w Bibliotece.

RECENZJE

Janusz Iskra

Podręczniki biegów przez płotki.

Zainteresowanie lekką atletyką, a w szczególności biegami przez płotki, w różnych aspektach zmusza do ciągłego śledzenia zmian sposobów pojmowania i przedstawiania tej grupy niezwykle ciekawych konkurencji. Rywalizacja na rynku wydawniczym, a przede wszystkim wszechpoteężny Internet sprawiają, że globalizacja obejmuje także dostęp do wiedzy specjalnej, w tym przypadku związanej z biegami przez płotki.

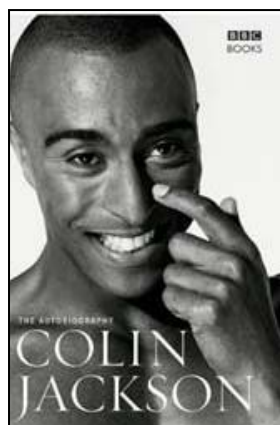
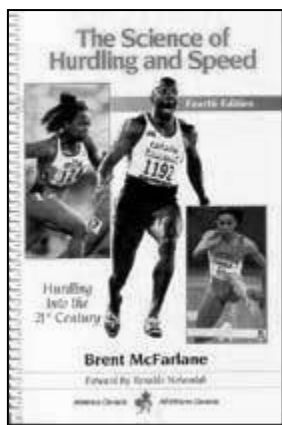
W ostatnim czasie udało mi się zdobyć trzy niezwykle ciekawe, zupełnie odmienne pozycje zwarte związane z organizacją treningu płotkarzy wysokiego poziomu sportowego.

Malcolm Arnold to jeden z najbardziej znanych trenerów płotkarskich w historii lekkiej atletyki, m.in. mistrza olimpijskiego w biegu na 400 m ppł Johna Akii-Bua (1972) oraz rekordzisty świata w biegu na 110 m ppł Colina Jacksona (1995). Jako kultowa już pozycja *Hurdling*, mająca swoje początki w 1972 r. w dalszym ciągu figuruje na liście chętnie sprzedawanych książek sportowych wydawnictwa Amazon. Na pozór niepozorna książka (tylko 60 stron), z nieco podstarzałymi zdjęciami niesie ze sobą nieodparty urok prostoty, kompetencji i smaku. Na początkowym etapie analizy tekstu (niestety angielskiego) wydawało mi się, że znany szkoleniowiec skrótowo traktuje 4 olimpijskie konkurencje, jednakże z biegiem czasu tekst objawiał podstawowe prawdy przygotowań płotkarzy wysokiego poziomu sportowego. Arnold uważa m.in., że nauczanie i doskonalenie biegu przez płotki jest zawsze kompromisem między wysokością płotków i zmianami odległości między nimi. Stwierdzenie to wymaga dużego doświadczenia i odwagi szkoleniowca z 40-letnim stażem. Programy treningowe przedstawione w końcowej części pracy są spójne, dość kreatywne, ale z całą pewnością nierewolucyjne. Polecam tę książkę tym, którzy szukają inspiracji do doskonalenia metodyki treningu.

Kolejną pozycją godną uwagi to obszerne działo (310 stron) kanadyjskiego trenera i teoretyka Brenta McFarlane'a.

Tytuł ostatniego (2004) czwartego wydania to *The Science of Hurdling and Speed*. W przeciwieństwie do Arnolda, McFarlane to przede wszystkim teoretyk sportu, systematycznie gromadzący płotkarską wiedzę z całego świata. W tym przypadku świat zahacza także o Polskę, gdyż Kanadyjczyk przedstawia osiągnięcia trenerskie Gerarda Macha i Tadeusza Szczepańskiego. Dla młodszych czytelników polecam ich sylwetki,

w polskich lekkoatletycznych periodykach. Książka McFarlane'a jest obszerna, skupiona głównie na aspektach motorycznych biegu przez płotki. Ogromna liczba tabel i rycin w znacznej mierze ułatwia analizę problemu. Dla tzw. praktyków wadą pozycji będzie znaczne uogólnienie problematyki, dla „teoretyków” - uproszczenie teorii naukowych dla potrzeb wąskiej specjalizacji sportowej. McFarlane, autor (jak sam podkreśla) 450 artykułów (!) miesza ze sobą wszystkich autorów i wszystkie poglądy. Na ile te wysiłki są tylko mieszaniną czy udanym związkiem ocenić można po przeglądnięciu (przeczytaniu) lektury.



Na koniec pozostawiam „kioskowe”, papierowe wydanie *The Autobiography*. Colin Jackson z 2004 roku, którą słynny płotkarz napisał wspólnie z Davidem Cohnem. Książkę tę przysłał mi zagorzały fanatyk biegu przez płotki, szkocki trener Alexander Ewen, który kiedyś przeczytał jeden z moich artykułów. Ta nieco niespodziewana pozycja piśmiennictwa z całą pewnością nie należy do typowych książek metodycznych, jednakże przebieg kariery najlepszego płotkarza światowej lekkoatletyki wskazuje, że oprócz metodyki treningu i ingerencji medycznej, ważnym elementem mistrzostwa sportowego jest sfera społeczna, życiowa bohaterów stadionów. Trener Colina Jacksona, wspomniany na początku Malcolm Arnold twierdził: „Nie jest ważne skąd pochodzi zawodnik, ale dokąd doprowadzą go jego ambicje”. To uwaga nie tylko dla młodego Jacksona ale dla wszystkich sportowców.

Dr hab. Janusz Iskra, prof. AWF jest pracownikiem Katedry Sportów Indywidualnych AWF w Katowicach.

NOWOŚCI WYDAWNICZE AWF W KATOWICACH

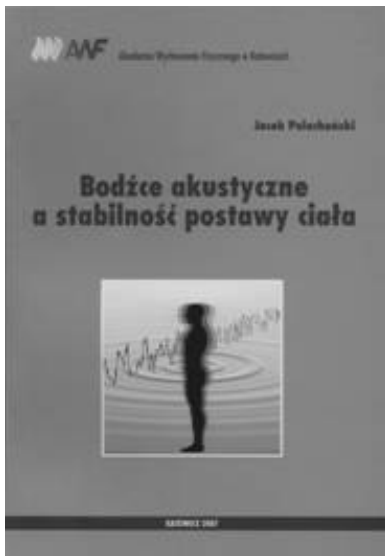


**Zeszyty Metodyczno-Naukowe nr 23.
Efekty Kształcenia i wychowania
w kulturze fizycznej.**

Red. J. Ślężyński.
2007.

I. Reguła, B. Olsza, W. Olsza
**Podstawy selekcji i treningu
młodych tenisistów.**
2007.





J. Polechoński
**Bodźce akustyczne a stabilność
postawy ciała.**
2007.

P. Halemba, J.M. Ślusarczyk
**Dzieje poznawania Beskidu
Śląskiego do roku 1918.**
2007.





Lekkoatletyka. Podręcznik dla studentów, nauczycieli i trenerów. Cz. 2. Skoki, rzuty i wieloboje.
Pod red. T. Gabrysia i Z. Borka.
2007.

J. Opara
Rehabilitacja w neurologii. Podręcznik dla studentów fizjoterapii.
2007.





M. Bieniek, S. Mazur

**System zarządzania kryzysowego
Rzeczypospolitej Polskiej.**

2007.

INFORMACJE

Zestawienie prac doktorskich obronionych w 2007 roku w Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach

BIELECKI A.: *Środowisko społeczno-ekonomiczne jako czynnik różnicujący poziom rozwoju somatycznego i motorycznego dzieci z Podkarpacia : [rozprawa doktorska]*. Katowice : AWF, 2007. Promotor: dr hab. G. Juras prof. nadzw. AWF. Sygn.: D 126

CZUBAK M.: *Ocena wydolności wysiłkowej i efektywności rehabilitacji w zależności od metody leczenia choroby niedokrwiennej serca : [rozprawa doktorska]*. Katowice : AWF, 2007. Promotor: prof. dr hab. A. Markiewicz. Sygn.: D 119

GŁOWACKA M.: *Charakterystyka zmian stabilności postawy u osób dorosłych w różnych grupach wiekowych : [rozprawa doktorska]*. Katowice : AWF, 2007. Promotor: prof. dr hab. J. Błaszczyk. Sygn.: D 122

KRAWCZYK M.: *Szkolne wychowanie fizyczne na Rzeszowszczyźnie w latach 1944-1998 : [rozprawa doktorska]*. Katowice : AWF, 2007. Promotor: prof. dr hab. B. Woltmann. Sygn.: D 128

MASZCZYK A.: *Optymalizacja procesu selekcji sportowej 14-17-letnich oszczepników : [rozprawa doktorska]*. Katowice : AWF, 2007. Promotor: prof. zw. dr hab. I. Reguła. Sygn.: D 127

MICHALCZYK M.: *Ocena mechanizmów obrony antyoksydacyjnej krwi w wybranych okresach rocznego cyklu treningowego piłkarzy nożnych : [rozprawa doktorska]*. Katowice : AWF, 2007. Promotor: prof. dr hab. B. Kłapcińska. Sygn.: D 120

MYŚLIWIEC A.: *Ocena skuteczności wyciągu Saundersa oraz metody TENS w terapii zespołów bólowych szyjnego odcinka kręgosłupa : [rozprawa doktorska]*. Katowice : AWF, 2007. Promotor: dr hab. E. Saulicz prof. nadzw. AWF Katowice. Sygn.: D 124

SŁOMKA K.: *Zasada wymienności szybkości i dokładności w kontroli ruchów człowieka : [rozprawa doktorska]*. Katowice : AWF, 2007. Promotor: dr hab. G. Juras prof. nadzw. AWF. Sygn.: D 123

WALASEK J. A.: *Ocena stabilności posturalnej u pacjentów po udarze mózgu : [rozprawa doktorska]*. Katowice : AWF, 2007. Promotor: prof. dr hab. J. Błaszczyk. Sygn.: D 121

WILUSZ K.: *Morfologiczne uwarunkowania osiągnięć w męskich konkurencjach akrobatyki sportowej : [rozprawa doktorska]*. Katowice : AWF, 2007. Promotor: prof. dr hab. J. Ślężyński. Sygn.: D 125

ZWOLIŃSKA D.: *Rola metody Weroniki Sherbourne w stymulowaniu rozwoju dzieci z umiarkowanym upośledzeniem umysłowym : [rozprawa doktorska]*. Katowice : AWF, 2007. Promotor: prof. dr hab. J. Ślężyński. Sygn.: D 118

Aktualny wykaz czasopism

Czasopisma zagraniczne

1. Acta Physiologica + on-line
2. Acta Universitatis Carolinae. Kinanthropologica
3. Acta Universitatis Palackianae Olomucensis. Facultas Culturae Physicae. Gymnica
4. Adapted Physical Activity
5. Apunts : educacions física y deportes
6. Apunts : medicina de l'Esport
7. Archives of Physical Medicine and Rehabilitation + on-line
8. Australian Journal of Physiotherapy
9. Coach and Athletic Director
10. European Journal of Applied Physiology + on-line
11. Exercise and Sport Sciences Reviews
12. Físio Active
13. Fiziceskaja Kultura v Skole
14. Fussballtraining
15. Gait & Posture
16. Harvard Business Review
17. International Journal of Sport Nutrition & Exercise Metabolism
18. International Journal of Sports Medicine
19. JOPERD - Journal of Physical Education, Recreation and Dance
20. Journal of Aging and Physical Activity
21. Journal of Applied Biomechanics
22. Journal of Human Movement Studies
23. Journal of Marketing
24. Journal of Motor Behavior
25. Journal of Science and Medicine in Sport
26. Journal of Sport And Exercise Psychology
27. Journal of Sport Management
28. Journal of Sport Rehabilitation
29. Journal of Sports Sciences
30. The Journal of Strength and Conditioning Research + on-line
31. Journal of Teaching in Physical Education
32. Lab Times
33. Leichtathletik
34. Leichtathletiktraining
35. Manuelle Medizin + on-line
36. Marketing Science

37. Medicine & Science in Sports and Exercise
38. Motor Control Journal
39. Olympisches Feuer
40. Pediatric Exercise Science
41. Physical Therapy + on-line
42. Pt Zeitschrift fur Physiotherapeuten (poprzedni tytuł: Krankengymnastik)
43. Research Quarterly for Exercise and Sport
44. Revue de l'Education Physique
45. Science
46. Swimming World Magazine
47. Teorija i Praktika Fiziceskoj Kultury
48. Track Coach
49. University Sports Magazine : bulletin de la Federation Internationale du Sport Universitaire

Czasopisma polskie

I. BIBLIOTEKOZNAWSTWO. INFORMACJA NAUKOWA. BIBLIOGRAFIA

1. Bibliografia Bibliografii Polskich
2. Bibliotekarz
3. Biuletyn Informacyjny / BG AWF Kraków
4. Polska Bibliografia Bibliologiczna
5. Przegląd Biblioteczny
6. Przewodnik Bibliograficzny
7. Rocznik Biblioteki Narodowej
8. Vademecum Bibliotekarza (pozycja wymiennokartkowa)
9. Zagadnienia Informacji Naukowej

II. PRAWO

1. Dziennik Urzędowy MEN
2. Dziennik Urzędowy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
3. Dziennik Urzędowy Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
4. Dziennik Ustaw
5. Monitor Polski
6. Zbiór Praw. T. 14: Prawo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (pozycja wymiennokratkowa)

III. NAUKI EKONOMICZNE. ZARZĄDZANIE. SOCJOLOGIA. PRACA. STATYSTYKA

1. Aktywizacja Zawodowa Osób Niepełnosprawnych
2. Brief

3. Controlling i Rachunkowość Zarządcza
4. Ekonomiczne Problemy Turystyki (seria Zesz. Nauk. / Uniw. Szczeciński)
5. Ekonomista
6. Jastrząb : miesięcznik informacyjny miasta Jastrzębie Zdrój
7. Logistyka
8. Manager Magazin
9. Marketing i Rynek
10. Marketing w Praktyce
11. Monitor Europejski
12. Organizacja i Kierowanie
13. Personel i Zarządzanie
14. Praca i Nauka za Granicą
15. Problemy Jakości
16. Przegląd Organizacji
17. Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej
18. Rocznik Statystyczny Województwa Śląskiego
19. Scientific Journal. Service Management
20. Sportplus
21. Studia Periegetica. Zeszyty Naukowe WWSTiZ w Poznaniu
22. Studia Socjologiczne
23. Szkolnictwo Wyższe : informator statystyczny
24. Turystyka (seria: Informacje i Opracowania Statystyczne)
25. Zarządzanie na Świecie
26. Zeszyty Naukowe/ Śląska Wyższa Szkoła Zarządzania im. gen. Jerzego Ziętka w Katowicach

IV. NAUKA. EDUKACJA. PEDAGOGIKA. SZKOLNICTWO

1. Academia : magazyn Polskiej Akademii Nauk
2. Akson : gazeta studentów AWF Katowice
3. APS Akademicki Przegląd Sportowy
4. Biuletyn Akademii Obrony Narodowej
5. Cool Turysta : magazyn studencki WSTiH w Gdańsku
6. Education World
7. Edukacja dla Bezpieczeństwa
8. Edukacja Zdrowotna i Promocja Zdrowia w Szkole
9. E-mentor
10. Eunomia : miesięcznik raciborskiej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej
11. Forum Akademickie
12. Informator Nauki Polskiej
13. Kwartalnik Pedagogiczny
14. Nauka
15. Nauka i Szkolnictwo Wyższe

16. Nowa gAWFa : pismo studentów Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie
17. Nowa Szkoła
18. Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze
19. Rekord : miesięcznik Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach
20. Rocznik Pedagogiczny
21. Sprawy Nauki
22. Studia Humanistyczne / AWF Kraków
23. Szkolnictwo Wyższe : informator statystyczny
24. Szkoła Specjalna
25. Świat Nauki
26. Wiedza i Życie
27. Zbiór Praw. T. 14: Prawo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (pozycja wymiennokartkowa)

V. WOJSKO. OBRONNOŚĆ

1. Biuletyn Akademii Obrony Narodowej
2. Edukacja dla Bezpieczeństwa
3. Komandos
4. Przegląd Obrony Cywilnej
5. Wiedza Obronna

VI. NAUKI BIOLOGICZNE. EKOLOGIA. ANTROPOLOGIA. BIOCHEMIA

1. Antropomotoryka
2. Biology of Sport
3. Chowanna
4. Chrońmy Przyrodę Ojczystą
5. Human Movement (Człowiek i Ruch)
6. Nature Conservation (Ochrona Przyrody)
7. Przegląd Antropologiczny
8. Wiadomości Ekologiczne

VII. MEDYCYNĄ. HIGIENA. REHABILITACJA

1. Aktywizacja Zawodowa Osób Niepełnosprawnych
2. Balneologia Polska
3. Ból
4. Chirurgia Kolana, Artroskopia, Traumatologia Sportowa
5. Edukacja Zdrowotna i Promocja Zdrowia w Szkole
6. Fizjoterapia
7. Fizjoterapia (seria Zeszyty Naukowe BWST w Żywcu)
8. Fizjoterapia Polska

9. International Journal of Occupational Medicine and Environmental Health
10. Journal of Physiology And Pharmacology
11. Medicina Sportiva
12. Medicina Sportiva Practica
13. Medycyna Manualna
14. Medycyna Sportowa
15. Niepełnosprawność i Rehabilitacja
16. Ortopedia Info
17. Ortopedia, Traumatologia i Rehabilitacja
18. Pediatria Polska
19. Polski Mercuriusz Lekarski
20. Postępy Rehabilitacji
21. Rehabilitacja Medyczna
22. Rehabilitacja w Praktyce
23. Roczniki PZH
24. Sport Niepełnosprawnych
25. Terapia : uzależnienia i współuzależnienia
26. Wychowanie Fizyczne i Fizjoterapia (seria Zesz. Nauk. / PO)

VIII. WYCHOWANIE FIZYCZNE. SPORT. KULTURA FIZYCZNA. KULTURYSTYKA

1. Antropomotoryka
2. APS Akademicki Przegląd Sportowy
3. Architektura & Sport
4. Biblioteczka Piłki Nożnej
5. Biology of Sport
6. Biuletyn Sekcji Historii PTNKF
7. Chirurgia Kolana, Artroskopia, Traumatologia Sportowa
8. Forum Trenera
9. Góry : górski magazyn sportowy
10. Handball Polska
11. Human Movement (Człowiek i Ruch)
12. Jeżyk : biuletyn informacyjny Stowarzyszenia Olimpiady Specjalne Polska
13. Jogging
14. Journal of Human Kinetics
15. Kronika / AWF Poznań
16. Kultura Fizyczna
17. Kulturystyka i Fitness
18. Lekkoatleta
19. Lider
20. Magazyn Górski
21. Magazyn Rowerowy

22. Medicina Sportiva
23. Medicina Sportiva Practica
24. Medycyna Sportowa
25. Piłka Nożna : tygodnik
26. Piłka Nożna Plus : magazyn sportowy
27. Pływanie
28. Podlaska Kultura Fizyczna
29. Polska Siatkówka
30. Prace Instytutu Kultury Fizycznej (seria Zesz. Nauk. / Uniw. Szczeciński)
31. Prawo Sportowe (pozycja wymiennokartkowa)
32. Przegląd Sportowy (poprzedni tytuł: Tempo)
33. Przegląd Sokoli
34. Research Yearbook / AWF Gdańsk
35. Rocznik Naukowy / AWF Gdańsk
36. Rocznik Naukowy / Instytut WFiS Biała Podlaska
37. Rocznik Naukowy IDO – Ruch Dla Kultury
38. Roczniki Naukowe / AWF Warszawa
39. Roczniki WSWFiT w Supraślu
40. Siatkówka
41. Sport
42. Sport dla Wszystkich
43. Sport Niepełnosprawnych
44. Sport Wyczynowy
45. Sportplus
46. Sporty Wodne i Ratownictwo
47. Studia Humanistyczne / AWF Kraków
48. Studies in Physical Culture & Tourism
49. Super Volley
50. Tenis : magazyn
51. Trener
52. Wioślarz
53. Wuefiak
54. Wychowanie Fizyczne i Fizjoterapia (seria Zesz. Nauk. / PO)
55. Wychowanie Fizyczne i Sport
56. Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne
57. Zeszyty Metodyczno-Naukowe / AWF Katowice
58. Zeszyty Naukowe WSKFiT / Pruszków
59. Żagle

IX. KRAJOZNAWSTWO. TURYSTYKA. REKREACJA

1. Biuletyn Wyższej Szkoły Hotelarstwa i Turystyki w Częstochowie
2. Ekonomiczne Problemy Turystyki (seria Zesz. Nauk. / Uniw. Szczeciński)

3. Folia Turistica
4. Góry : górski magazyn sportowy
5. Hotelarz
6. Krajoznawca Górnośląski
7. Magazyn Górski
8. National Geographic Polska
9. Pamiętnik Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego
10. Płaj
11. Problemy Turystyki
12. Problemy Turystyki i Hotelarstwa
13. Rekreacja i Turystyka (seria Zeszyty Naukowe BWST w Żywcu)
14. Roczniki WSWFiT w Supraślu
15. Rynek Podróży
16. Rynek Turystyczny
17. Spa & Wellness
18. Studia Periegetica. Zeszyty Naukowe WWSTiZ w Poznaniu
19. Studia Turystyczne
20. Studies in Physical Culture & Tourism
21. Sudety
22. Tatarnik
23. TTG Polska
24. Turystyka (seria: Informacje i Opracowania Statystyczne)
25. Turystyka i Hotelarstwo
26. Turystyka i Rekreacja / AWF Warszawa
27. Turyzm
28. Wiadomości Turystyczne
29. Wierchy
30. Zeszyty Naukowe WSHiT w Częstochowie
31. Zeszyty Naukowe WSKFiT / Pruszków

X. DZIENNIKI, TYGODNIKI, MIESIĘCZNIKI - OGÓLNE

1. Dziennik : Polska, Europa, świat
2. Dziennik Zachodni
3. Forum
4. Gazeta Wyborcza
5. Newsweek Polska
6. Polityka
7. Przekrój
8. Rzeczpospolita
9. Śląsk
10. Wprost

Pracownicy

**Sekcji Informacji Naukowej Biblioteki Głównej
uprzejmie zwracają się do wszystkich pracowników
naukowych naszej Uczelni z prośbą o systematyczne
zgłaszanie publikacji naukowych.**

Prace rejestrowane są na podstawie dostarczonych przez
autorów kserokopii, nadbitek bądź plików w formacie pdf.

Dostarczone materiały powinny zawierać:

- pełny tekst artykułu lub rozdziału
- stronę tytułową czasopisma lub książki

Należy je przesyłać drogą elektroniczną na adres:

info@awf.katowice.pl

Uwaga Pracownicy Naukowi!

Specjalnie dla Was na naszej stronie internetowej

<http://www.biblioteka.awf.katowice.pl>

powstał Serwis Informacji Naukowej.

Zajrzyjcie koniecznie!

Znajdziecie tam informacje o bazach danych, dostęp do nich
oraz zasady punktacji dorobku naukowego.

Bazy danych dostępne w Bibliotece Głównej

Bazy własne biblioteki:

- **PROLIB**

Obejmuje całość zbiorów zgromadzonych w Bibliotece Głównej Akademii Wychowania Fizycznego.

- **PROMAX**

Rejestruje dorobek naukowy pracowników AWF (prace zwarte, artykuły, udział w konferencjach naukowych) oraz prace magisterskie i doktorskie.

Bazy elektroniczne dostępne w Czytelni Informacji Naukowej oraz w Internecie:

- **SPORTS MEDICINE**

Elektroniczna wersja czasopisma „Sports Medicine” on-line na platformie OVID.

- **MEDICINA SPORTIVA**

Elektroniczna wersja czasopisma „Medicina Sportiva” na CD-ROM. Za rok 2005 i 2006.

- **PROBLEMY NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

Baza tworzona jest przez pracowników Oddziału Informacji Naukowej Biblioteki Głównej Akademii Podlaskiej w Siedlcach. Składają się na nią artykuły z czasopism, książki, prace zbiorowe i fragmenty oraz materiały konferencyjne obejmujące różne aspekty niepełnosprawności. Baza rejestruje literaturę polską od roku 1968 do chwili obecnej. Spośród indeksowanych 560 tytułów czasopism 117 jest punktowanych przez KBN. Zbiór zawiera ponad 9 000 opisów bibliograficznych i jest stale uaktualniany.

- **ACTA BIOCHIMICA POLONICA**

Elektroniczna wersja czasopisma „Acta Biochimica Polonica”.

- **AUSTRALIAN JOURNAL OF PHYSIOTHERAPY**

Elektroniczna wersja czasopisma "Australian Journal of Physiotherapy".

w ramach serwisu EBSCO (on-line):

- **ACADEMIC SEARCH PREMIER**

Największa na świecie akademicka wielodyscyplinowa baza danych, zawiera blisko 4000 pełnych tekstów artykułów z czasopism naukowych. Reprezentowane są w niej takie dziedziny jak: pedagogika, edukacja, nauki medyczne, biologiczne i społeczne.

• AGRICOLA

Baza zawiera opisy bibliograficzne z zakresu rolnictwa i ochrony środowiska od 1970 (również patenty, oprogramowanie, raporty techniczne).

• AMERICAN HUMANITIES INDEX

Zawiera kolekcje opisów bibliograficznych z czasopism popularnonaukowych, wydawanych w USA i Kanadzie przez Whiston Publishing.

• BUSINESS SEARCH PREMIER

Największa na świecie pełnotekstowa baza danych z dziedziny biznesu. Zawiera teksty artykułów z 3.050 czasopism.

• CLINICAL PHARMACOLOGY

Baza dotyczy rejestrowanych w USA leków, ziół i suplementów żywieniowych, również tych, które znajdują się w fazie badań klinicznych.

• COMMUNICATION & MASS MEDIA COMPLETE

Baza umożliwia wyszukiwanie artykułów z dziedziny komunikacji i mediów komunikacyjnych.

• ERIC

ERIC zawiera streszczenia z ponad 980 czasopism z dziedziny edukacji i wychowania.

• HEALTH SOURCE - CONSUMER EDITION

Baza obejmuje blisko 300 czasopism z pełnymi tekstami z zakresu nauk medycznych, nauk o żywieniu i suplementacji, opieki nad dziećmi, medycyny sportowej i zdrowego stylu życia.

• HEALTH SOURCE: NURSING/ACADEMIC EDITION

Baza obejmuje 550 czasopism z pełnymi tekstami oraz 850 czasopism ze streszczeniami zawartości z zakresu medycyny i nauk pokrewnych.

• MASTERFILE PREMIER

Baza adresowana do bibliotek publicznych, multidyscyplinarnych. Obejmuje ponad 2000 opisów bibliograficznych, w tym również pełne teksty wybranych artykułów od 1975 roku. Dodatkowo: 350 tekstów książek, ponad 84.000 biografii, ponad 86.000 dokumentów źródłowych oraz kolekcję 107.000 zdjęć, map i oznaczeń.

• MEDLINE

Baza Narodowej Biblioteki Medycznej USA zawiera abstrakty publikacji z zakresu nauk medycznych, w tym z rehabilitacji i fizjoterapii. Obejmuje publikacje od roku 1966 do chwili obecnej z około 3800 czasopism. Medline zawiera odnośniki do wszystkich publikacji zawartych w Index Medicus, Index to Dental Literature oraz International Nursing. W bazie znajduje się ponad 11 mln rekordów bibliotecznych, z tego ok. 75% z abstraktami. MEDLINE jest udostępniany w ICM w systemie OvidNET, zajmuje obecnie ok. 9 GB i jest aktualizowany miesięcznie.

- **NEWSPAPER SOURCE**

Newspaper Source zawiera wybrane pełne teksty z ok. 180 regionalnych gazet amerykańskich i wybranych międzynarodowych pozycji prasowych. Z dziedziny biznesu zawiera ponad 10.000 pozycji.

- **REGIONAL BUSINESS NEWS**

Baza zawiera pełne teksty artykułów z regionalnych czasopism i gazet biznesowych z USA.

- **SPORT DISCUS**

Baza zawiera opisy bibliograficzne publikacji wraz ze streszczeniami (pełne opisy bibliograficzne monografii od 1949 r., czasopism od 1975 r.). Zakres tematyczny bazy to: sport, wychowanie fizyczne, fizjologia, biomechanika i rekreacja.

NOWOŚCI W ZBIORACH

Wykaz książek zarejestrowanych w Bibliotece w IV kwartale 2007 roku

Encyklopedie ogólne, informatyka, bibliotekoznawstwo, bibliografie, ogólne podstawy wiedzy i kultury

MARCINIAK K.: *Qmail : szybki i wydajny serwer pocztowy*. Gliwice : „Helion”, cop. 2006. Sygn.: W 37133/+CD

Filozofia, psychologia, religia

BENIEN K.: *Jak prowadzić trudne rozmowy*. Kraków : „WAM”, 2005. Sygn.: W 37206; Cz.O. 37205

BOGDANOWICZ M.: *Integracja percepcyjno-motoryczna : teoria, diagnoza, terapia*. Wyd. 3. Warszawa : Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej, 2000. Sygn.: Cz.O. 37279

BRZEZIŃSKA A.: *Spółeczna psychologia rozwoju*. Wyd. 3. Warszawa : Wydaw. Nauk. „Scholar”, cop. 2007. (Wykłady z Psychologii ; t. 3). Sygn.: Cz.O. 37469

BRZEZIŃSKI J.: *Metodologia badań psychologicznych*. Wyd. 5, dodr. 2. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2006. Sygn.: W 37376

CIALDINI R.: *Wywieranie wpływu na ludzi : teoria i praktyka*. Wyd. 5. Gdańsk : Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2007. Sygn.: Cz.O. 37337

Encyklopedia bioetyki : personalizizm chrześcijański, głos Kościoła / red. A. Muszala ; [aut. hasel. J. Andres i in.]. Radom : Polskie Wydaw. Encyklopedyczne, 2005. Sygn.: Cz.O. 37215

FRANCUZ P., MACKIEWICZ R.: *Liczby nie wiedzą, skąd pochodzą : przewodnik po metodologii i statystyce nie tylko dla psychologów / Kato-*

licki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II. Wydział Nauk Społecznych. Wyd. 2 popr. Lublin : Wydaw. KUL, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37439

GRACZ J., SANKOWSKI T.: *Psychologia aktywności sportowej*. Poznań : AWF, 2007. (Podręczniki / Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu ; nr 58). Sygn.: Cz.O. 10860/Nr 58

HOEFFE O.: *Mała historia filozofii*. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2004. Sygn.: Cz.O. 37364

McKAY M., DAVIS M., FANNING P.: *Sztuka skutecznego porozumiewania się*. Wyd. 2. Gdańsk : Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2006. Sygn.: W 37101

Niepełnosprawność : wybrane problemy psychologiczne i ortopedagogiczne / pod. red. W. Zeidlera. Gdańsk : Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2007. Sygn.: Cz.O. 37336

PILECKA B.: *Kryzys psychologiczny : wybrane zagadnienia*. Kraków : Wydaw. Uniwersytetu Jagiellońskiego, cop. 2004. Sygn.: Cz.O. 37064

Powszechna encyklopedia filozofii / [kom. nauk. M.A. Krapiec i in. ; zespół red. A. Maryniarczyk i in.]. Lublin : Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, 2000-.

[T.] 8, *Pap-Sc*. 2007. Sygn.: Cz.O. 36234/T.8

Przyroda, geografia, turystyka w nauczaniu Jana Pawła II : XV Seminarium Sacrum i przyroda / pod red. M. Ostrowskiego i I. Sołjan ; Papieśka Akademia Teologiczna w Krakowie, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego, Koło PTTK nr 1/O Kraków „Pielgrzym”. Kraków : PAT : IGiGP UJ, 2007. Sygn.: Cz.O. 37388

Psychologia porównawcza / red. nauk. W. Pisula ; przeł. M. Michalski ; kom. red. J. Brzeziński [i in.]. Warszawa : „Academica” Wydaw. SWPS : Wydaw. Nauk. PWN, 2006. (Nowe Tendencje w Psychologii ; t. 11). Sygn.: Cz.O. 37367

SEK H.: *Wprowadzenie do psychologii klinicznej*. Wyd. 4 (na podstawie wyd. 1). Warszawa : Wydaw. Nauk. „Scholar”, cop. 2007. (Wykłady z Psychologii ; t. 5). Sygn.: Cz.O. 37471

SIKORSKI W.: *Gesty zamiast słów : psychologia i trening komunikacji niewerbalnej*. Wyd. 2. Kraków : Oficyna Wydaw. „Impuls”, 2007. Sygn.: W 37203, 37204; Cz.O. 37202

TOKARZ M.: *Argumentacja, perswazja, manipulacja : [wykłady z teorii komunikacji]*. Gdańsk : Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2006. Sygn.: Cz.O. 37338

Socjologia, statystyka, demografia

ADLER R., ROSENFELD L., PROCTOR II R.: *Relacje interpersonalne : proces porozumiewania się*. Wyd. 1, dodr. Poznań : Dom Wydawniczy REBIS, 2007. Sygn.: W 37069; Cz.O. 37068

BENIEN K.: *Jak prowadzić trudne rozmowy*. Kraków : „WAM”, 2005. Sygn.: W 37206; Cz.O. 37205

CIALDINI R.: *Wywieranie wpływu na ludzi : teoria i praktyka*. Wyd. 5. Gdańsk : Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2007. Sygn.: Cz.O. 37337

FRANCUZ P., MACKIEWICZ R.: *Liczy nie wiedzą, skąd pochodzą : przewodnik po metodologii i statystyce nie tylko dla psychologów* / Kato-licki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II. Wydział Nauk Społecznych. Wyd. 2 popr. Lublin : Wydaw. KUL, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37439

HOLZER J.: *Demografia*. Wyd. 6 zm. Warszawa : Polskie Wydaw. Ekonomiczne, 2003. Sygn.: W 37339; Cz.O. 37228

Kluby sportowe w latach 2004-2006 / Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Rzeszowie ; [oprac. publikacji pod kier. E. Wody]. Warszawa : GUS ; Rzeszów : US, 2007. Sygn.: Cz.O. 37305/+CD

MACRAE C., STANGOR C., HEWSTONE M.: *Stereotypy i uprzedzenia*. Gdańsk : Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 1999. (Seria Psychologii Społecznej / GWP). Sygn.: W 37099; Cz.O. 37098

SOBCZYK M.: *Statystyka*. Wyd. 5 uzup. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2007. Sygn.: W 37341, 37384, 37450; Cz.O. 37282

Sport for all as a form of education / eds. H. Eichberg, J. Kosiewicz, K. Obodyński ; University of Rzeszów, Podkarpackie Scientific Society of Physical Culture in Rzeszów. Rzeszów : Wydaw. Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2007. Sygn.: W 37301

STATISTICA 8 bliżej Ciebie. Kraków : „StatSoft”, 2007. Sygn.: W 37289, 37290; Cz.O. 37288

Styl życia dla zdrowia : monografia / pod red. M. Kosińskiej. Żywiec : Beskidzka Wyższa Szkoła Umiejętności, 2006. Sygn.: Cz.O. 37404

Zarządzanie danymi i statystyka w laboratorium. Kraków : „StatSoft”, 2007. Sygn.: W 37285; Cz.O. 37283

Zastosowania statystyki i data mining w badaniach naukowych. Kraków : „StatSoft”, 2007. Sygn.: W 37286, 37287; Cz.O. 37284

Polityka, nauki ekonomiczne, gospodarka, prawo, wojskowość

BARAŃSKI A., SZYMAŃSKA M., ROZWADOWSKA-SKRZECZYŃSKA J.: *Ustawa Karta Nauczyciela : komentarz.* Wyd. 5, stan prawny na 1 września 2007 r. Warszawa : Wolters Kluwer Polska, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37308

BIENIEK M., MAZUR S.: *System zarządzania kryzysowego Rzeczypospolitej Polskiej.* Katowice : Wydaw. AWF, 2007. (Biblioteczka Edukacji Obronnej ; 6). Sygn.: W 37014-37027; Cz.O. 37013; WJ 1128, 1129; Cz.J. 1127

BREITKOPF B., MARCINIAK M., WORWA Z.: *Przysposobienie obronne : zeszyt ćwiczeń dla liceum ogólnokształcącego, liceum profilowanego, technikum i zasadniczej szkoły zawodowej : kształcenie w zakresie podstawowym.* Wyd. 4. Warszawa : Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, 2007. Sygn.: W 37235, 37236, 37237, 37238; Cz.O. 37234

BUDZYŃSKA M.: *Trzy lata członkostwa Polski w Unii Europejskiej : bilans korzyści i kosztów społeczno-gospodarczych związanych z członkostwem w Unii Europejskiej - Polska na tle regionu 1 maja 2004 r. - 1 maja 2007 r.* Warszawa : UKiE.DAiS, 2007. (Biblioteka Europejska / Urząd Komitetu Integracji Europejskiej w Warszawie ; 42). Sygn.: Cz.O. 37387

FRANK R.: *Mikroekonomia : jakiej jeszcze nie było.* Gdańsk : Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2007. Sygn.: Cz.O. 37327

GOŁUBOWSKI L., SOBOLEWSKI K.: *Zarys ekonomiki turystyki z elementami gospodarki rynkowej /* [Wyższa Szkoła Wychowania Fizycznego i Turystyki w Supraślu]. Supraśl : Dział Wydawnictw i Publikacji WSWFiT, 2006. Sygn.: Cz.O. 37328

GOSPODAREK J.: *Prawo w turystyce i rekreacji*. Warszawa : Centrum Doradztwa i Informacji „Difin”, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37277

IGNYŚ A.: *Przepisy dotyczące ładu korporacyjnego w Unii Europejskiej : perspektywy dla Polski*. Warszawa : Centrum Europejskie Natolin, 2006. (Zeszyty / Centrum Europejskie Natolin ; z. 24). Sygn.: Cz.O. 37329

KALIŃSKI M.: *Tradycja i współczesność przysposobienia wojskowego młodzieży szkolnej*. Toruń : Adam Marszałek, cop. 2005. Sygn.: W 37189, 37190; Cz.O. 37188

KALLAS M., KRZYMKOWSKI M.: *Historia ustroju i prawa w Polsce 1772/1795-1918 : wybór źródeł*. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2006. (Seria Podręczników i Źródeł do Nauk Historycznoprawnych). Sygn.: W 37400; Cz.O. 37360

KONOPACKI S.: *Koniec Europy : czy Unia Europejska jest zdolna do dalszego rozszerzenia?* Warszawa : Centrum Europejskie Natolin, 2006. (Zeszyty / Centrum Europejskie Natolin ; z. 28). Sygn.: Cz.O. 37333

MIKRUT G., MUELLER K.: *Bike maraton : cykl powszechnych maratonów rowerowych*. Gliwice : Usługi Komputerowe i Poligraficzne Jan & Dariusz Gębka, 2007. (Rower ; cz. 1). Sygn.: W 37009-37012; Cz.O. 37008

MRUK H., PILARCZYK B., SZULCE H.: *Marketing : uwarunkowania i instrumenty* / Akademia Ekonomiczna w Poznaniu. Wyd. 2 zm. Poznań : Wydaw. AE, 2007. Sygn.: Cz.O. 37379

NESTEROWICZ M.: *Prawo medyczne*. Wyd. 8 uaktual. i poszerz. Toruń : Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa „Dom Organizatora”, 2007. Sygn.: Cz.O. 37276

Przysposobienie obronne : poradnik dla nauczyciela i program nauczania w liceum ogólnokształcącym, liceum profilowanym, technikum i zasadniczej szkole zawodowej : kształcenie w zakresie podstawowym / [aut. poradnika B. Breitkopf, A. Poręba-Konopczyńska, aut. programu nauczania B. Breitkopf, T. Jakobson, Z. Worwa]. Wyd. 3. Warszawa : Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, cop. 2002. Sygn.: W 37230, 37231, 37232, 37233; Cz.O. 37229

ROGOWSKI S.: *Historia ustroju i prawa w Polsce 1918-1989 : wybór źródeł*. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2006. (Seria Podręczników i Źródeł do Nauk Historycznoprawnych). Sygn.: Cz.O. 37361

RUDNICKI Z.: *Wkład Ruchu Europejskiego do jedności europejskiej na polu kultury i edukacji we wczesnych latach powojennych*. Warszawa : Centrum Europejskie Natolin, 2006. (Zeszyty / Centrum Europejskie Natolin ; z. 27). Sygn.: Cz.O. 37332

SAMÓL J., KACZMAREK A., TOMASZKIEWICZ S.: *Przysposobienie obronne : zeszyt przedmiotowo-ćwiczeniowy dla szkół ponadgimnazjalnych*. Wyd. 2. Poznań : Oficyna Ekonomiczna Wydawnictwa eMPI2, 2006. (Materiały i Podręczniki Mariana Pietraszewskiego) (Dla Zreformowanych Szkół). Sygn.: W 37126; Cz.O. 37125

SŁOMCZYŃSKA I.: *Europejska polityka bezpieczeństwa i obrony : uwarunkowania, struktury, funkcjonowanie*. Lublin : Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2007. Sygn.: Cz.O. 37426

STEFAŃSKI A.: *Marketing w hotelarstwie : podręcznik do nauki zawodu technik hotelarstwa*. Warszawa : „Rea”, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37121

Strategia rozwoju kraju 2007-2015 / Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Warszawa : MRR. Departament Koordynacji Polityki Strukturalnej, 2006. Sygn.: Cz.O. 37035

SWORA M.: *Aktualne tendencje w zakresie tworzenia agencji w Unii Europejskiej : administracja europejska in statu nascendi*. Warszawa : Centrum Europejskie Natolin, 2006. (Zeszyty / Centrum Europejskie Natolin ; z. 29). Sygn.: Cz.O. 37334

SZWARC-KUCZER M.: *Wpływ prawa wspólnotowego na prawo karne państw członkowskich*. Warszawa : Centrum Europejskie Natolin, 2006. (Zeszyty / Centrum Europejskie Natolin ; z. 26). Sygn.: Cz.O. 37331

SZACHUŁOWICZ J.: *Prawo wodne : komentarz*. Wyd. 3, stan prawny na 8 września 2007 roku. Warszawa : Wydaw. Prawnicze LexisNexis, 2007. Sygn.: Cz.O. 37187

ŚNIEŻEK H.: *Przysposobienie obronne : podręcznik dla uczniów liceum, technikum i zasadniczej szkoły zawodowej*. Warszawa : „Żak” Wydaw. Edukacyjne Zofii Dobkowskiej, 2006-2007.

Cz. 1, *Zagrożenia czasu pokoju, pierwsza pomoc*. 2006. Sygn.: W 37135/Cz.1, 37136/Cz.1; Cz.O. 37134/Cz.1

Cz. 2, *Zagrożenia czasu wojny, wybrane problemy obronności kraju*. 2007. Sygn.: W 37135/Cz.2, 37136/Cz.2; Cz.O. 37134/Cz.2

WÓJCIK C.: *Rozszerzenie Unii Gospodarczej i Walutowej : cykle boomów i załamania w kontekście heterogenicznej unii walutowej*. Warszawa : Centrum Europejskie Natolin, 2006. (Zeszyty / Centrum Europejskie Watolin ; z. 25). Sygn.: Cz.O. 37330

ŻEGNAŁEK K.: *Dydaktyka edukacji obronnej*. Toruń : Adam Marszałek, cop. 2003. Sygn.: W 37183, 37186; Cz.O. 37182

Szkolnictwo, oświata, pedagogika, wychowanie

BUCHTA K.: *Typy i uwarunkowania przebiegu studiów w uczelniach wychowania fizycznego : kierunek wychowanie fizyczne - studia magisterskie* / Zamiejscowy Wydział Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej. Warszawa : Wydaw. AWF, 2007. (Studia i Monografie / Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie ; nr 113). Sygn.: Cz.O. 37399

Edukacja fizyczna w nowej szkole / pod red. T. Maszczaka ; aut. M. Demel [i in.]. Warszawa : Wydaw. AWF, 2007. (Wydawnictwa Dydaktyczne / Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie). Sygn.: Cz.O. 37298

HALBIG J., WEHNERT R.: *Inni, a jednak tacy sami : zabawy z niepełnosprawnymi*. Kielce : „Jedność”, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37272

HUK-WIELICZUK E.: *Akceptacja szkoły a wpływy rodziny i rówieśników na zachowania zdrowotne młodzieży wiejskiej* / Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Zamiejscowy Wydział Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej. Biała Podlaska : AWF w Warszawie. ZWWF, 2007. Sygn.: Cz.O. 37396

KIRENKO J., PARCHOMIUK M.: *Edukacja i rehabilitacja osób z upośledzeniem umysłowym*. Lublin : Wydaw. Akademickie Wyższej Szkoły Społeczno-Przyrodniczej im. Wincentego Pola, 2006. Sygn.: Cz.O. 37425

MADEJSKI E., WĘGLARZ J.: *Wybrane zagadnienia współczesnej metodyki wychowania fizycznego : podręcznik dla nauczycieli i studentów*. Kraków : Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2007. Sygn.: W 37373, 37374; Cz.O. 37372

MENDEL T.: *Metodyka pisanie prac doktorskich*. Wyd. 7 poszerz. Poznań : Wydaw. AE, 2007. Sygn.: Cz.O. 37378

NAWARA H., COOPER A.: *Kolonie i obozy : zdrowe, radosne, bezpieczne* / Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu. Wrocław : Wydaw. AWF, 2007. Sygn.: Cz.O. 37489

Niepełnosprawność : wybrane problemy psychologiczne i ortopedagogiczne / pod red. W. Zeidlera. Gdańsk : Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2007. Sygn.: Cz.O. 37336

OLWEUS D.: *Mobbing : fala przemocy w szkole, jak ją powstrzymać?* Wyd. 2. Warszawa : Jacek Santorski & Co Agencja Wydawnicza, 2007. Sygn.: W 37066, 37067; Cz.O. 37065

PACHOCIŃSKI R.: *Pedagogika porównawcza : podręcznik akademicki*. Wyd. 2 popr. i uzup. Warszawa : Wydaw. Akademickie „Żak”, 2007. Sygn.: Cz.O. 37307

POŚPIECH J.: *Jakość europejskiego wychowania fizycznego w świetle badań* / Polskie Towarzystwo Naukowe Kultury Fizycznej, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu. Racibórz : Wydaw. PWSZ, 2006. Sygn.: Cz.O. 37213

Prawo dziecka do zdrowia / pod red. J. Bińczyckiej. Kraków : Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2007. Sygn.: Cz.O. 37148

SIEMIENIECKI B.: *Komputer w edukacji : podstawowe problemy technologii informacyjnej*. Toruń : Adam Marszałek, cop. 2006. (Multimedialna Biblioteka Pedagogiczna). Sygn.: W 37181; Cz.O. 37180

STANISZEWSKI T.: *Założone i rzeczywiste funkcje szkoły w przygotowaniu dzieci w młodszym wieku szkolnym do rekreacji fizycznej w rodzinie*. Warszawa : Wydaw. AWF, 2007. (Studia i Monografie / Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie ; nr 123). Sygn.: Cz.O. 37297

Sztuka nauczania : podręcznik akademicki. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN.

T. 1, *Czynności nauczyciela* / red. nauk. K. Kruszewski. Wyd. 7 zm., dodr. 2. 2007. Sygn.: W 37369/T.1; Cz.O. 37368/T.1

T. 2, *Szkoła* / red. nauk. K. Konarzewski. Wyd. 7 zm., dodr. 1. 2005. Sygn.: W 37369/T.2; Cz.O. 37368/T.2

WOYNAROWSKA B.: *Edukacja zdrowotna : podręcznik akademicki*. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2007. Sygn.: Cz.O. 37037

ZAKRZEWSKA A.: *Związek Strzelecki 1919-1939 : wychowanie obywatelskie młodzieży*. Kraków : Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2007. Sygn.: Cz.O. 37147

ŻEGNAŁEK K.: *Dydaktyka edukacji obronnej*. Toruń : Adam Marszałek, cop. 2003. Sygn.: W 37183, 37186; Cz.O. 37182

Turystyka, rekreacja, czas wolny, hotelarstwo, etnologia

BICZYSKO W., TAUBER R.: *Wybrane problemy zarządzania finansami i rachunkowością w hotelarstwie, gastronomii, turystyce i rekreacji* / Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Gastronomii w Poznaniu. Poznań : WSHiG, 2007. Sygn.: Cz.O. 37382

BORKOWSKI S., WSZENDYBYŁ E.: *Jakość i efektywność usług hotelarskich*. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2007. (Turystyka). Sygn.: Cz.O. 37040

BUTOWSKI L.: *Turystyka w Polsce : uwarunkowania organizacyjne i prawne* / Wyższa Szkoła Społeczno-Przyrodnicza im. Wincentego Pola w Lublinie. Lublin : Wydaw. Akademickie WSSP, 2007. Sygn.: Cz.O. 37470

Drogi i bezdroża sportu i turystyki : praca zbiorowa / pod red. Z. Dziubińskiego ; Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Warszawa : Salezjańska Organizacja Sportowa Rzeczypospolitej Polskiej, 2007. (Monografie SALOS RP). Sygn.: W 37291; Cz.O. 37222

DZIEDZIC T.: *Rynek lotniczy 2007 : [dynamika, wskaźniki, prognozy]* / Instytut Turystyki. Warszawa : Eurosystem - Jarosław Śleszyński, 2007. (Raport / Wiadomości Turystyczne). Sygn.: Cz.O. 37031

GOŁUBOWSKI L., SOBOLEWSKI K.: *Zarys ekonomiki turystyki z elementami gospodarki rynkowej* / [Wyższa Szkoła Wychowania Fizycznego i Turystyki w Supraślu]. Supraśl : Dział Wydawnictw i Publikacji WSWFiT, 2006. Sygn.: Cz.O. 37328

GOSPODAREK J.: *Prawo w turystyce i rekreacji*. Warszawa : Centrum Doradztwa i Informacji „Difin”, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37277

HALEMBA P., ŚLUSARCZYK J.: *Dzieje poznawania Beskidu Śląskiego do roku 1918* / Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach. Katowice : Wydaw. AWF, 2007. Sygn.: W 37390-37393; Cz.O. 37389; WJ 1150; Cz.J. 1149

KONIECZNA-DOMAŃSKA A.: *Gospodarka turystyczna : zagadnienia wybrane*. Warszawa : „Kanon”, 2007. Sygn.: W 37432, 37454; Cz.O. 37431

ŁAWECKI T.: *Europa magiczna*. Warszawa : „Telbit”, cop. 2007. (Wycieczki z Klasą ; 3). Sygn.: W 37039

MIKUTA B., SAWICKA B., ŚWIĄTKOWSKA M.: *Usługi hotelarsko-turystyczne*. Warszawa : „Format-AB”, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37430

RAPACZ A.: *Przedsiębiorstwo turystyczne*. Warszawa : Centrum Doradztwa i Informacji „Difin”, 2007. Sygn.: Cz.O. 37427

STEFAŃSKI A.: *Marketing w hotelarstwie : podręcznik do nauki zawodu technik hotelarstwa*. Warszawa : „Rea”, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37121

Szlakiem dawnych kultur i religii : spotkanie integracyjne studentów Uniwersytetów Trzeciego Wieku z Białej Podlaskiej i Grodna / Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej, Uniwersytet Trzeciego Wieku w Grodnie przy Zjednoczeniu Społecznym Polska Macierz Szkolna. Biała Podlaska : PWSZ, 2007. Sygn.: Cz.O. 37304

TASIEMSKI T.: *Satysfakcja z życia i aktywność sportowa osób po urazach rdzenia kręgowego : badania porównawcze polsko-brytyjskie*. Poznań : AWF, 2007. (Monografie / Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu ; nr 378). Sygn.: Cz.O. 11133/Nr 378

Tourism : theory, conditions, experiences / ed. by G. Godlewski, M. Bochenek ; [transl. of art. I (2,4,7), III (3,5) M. Jankowska-Busztal] ; Józef Piłsudski Academy of Physical Education in Warsaw. Faculty of Physical Education in Biała Podlaska. Biała Podlaska : Józef Piłsudski Academy of Physical Education in Warsaw. Faculty of Physical Education, 2007. Sygn.: W 37397

WAJGNER M., TYLIŃSKA R.: *Podstawy ekonomiczne i prawne w hotelarstwie : podręcznik do nauki zawodu technik hotelarstwa*. Warszawa : „Rea”, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37122

WILCZYŃSKI J.: *Hotel i jego infrastruktura*. Gdańsk : Wyższa Szkoła Turystyki i Hotelarstwa ; Sopot : Fundacja Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego, 2007. Sygn.: Cz.O. 37380

WOJTASIK L., TAUBER R.: *Nowoczesna turystyka i rekreacja* / Wyższa Szkoła Gastronomii i Hotelarstwa w Poznaniu. Poznań : WSGiH, 2007. Sygn.: W 37460; Cz.O. 37381

Matematyka, nauki przyrodnicze, nauki biologiczne

Biochemia / pod red. V.L. Davidsona i D.B. Sittmana ; [z ang. tł. M. Skrzypiec i in]. Wrocław : Wydaw. Medyczne Urban & Partner, cop. 2002. (Seria Podręczników Medycznych do Egzaminów Testowych (NMS)). Sygn.: Cz.O. 37102

Biofizyka : wybrane zagadnienia wraz z ćwiczeniami / red. nauk. Z. Józwiak, G. Bartosz ; aut. G. Bartosz [i in.]. Wyd. 1, dodr. 1. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2007. Sygn.: W 37359

SOLOMON E.P., BERG L.R., MARTIN D.W. : *Biologia*. Warszawa : Oficyna Wydawnicza Multico, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37028/+CD

Biospołeczne aspekty rozwoju współczesnej młodzieży polskiej w okresie dojrzewania : Dziesiąte Warsztaty Antropologiczne im. Profesora Janusza Charzewskiego / red. nauk. J. Charzewska ; org. Komitet Antropologii Polskiej Akademii Nauk, Zakład Antropologii Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie. Warszawa : AWF Józefa Piłsudskiego, 2007. Sygn.: Cz.O. 37443

HAMES B., HOOPER N.: *Biochemia*. Wyd. 2 popr. i unow., dodr. 3. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2006. (Krótkie Wykłady). Sygn.: W 37356-37358

SIEMIŃSKI A.: *Odwrotne zadanie optymalizacji dla współdziałających mięśni szkieletowych*. Wrocław : Wydaw. AWF, 2007. (Studia i Monografie Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu ; nr 87). Sygn.: Cz.O. 6936/Nr 87

Medycyna

ADEBAJO A.: *ABC reumatologii*. Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2007. Sygn.: W 37441, 37442; Cz.O. 37440

ANTCZAK-MARCZAK M.: *Astma dziecięca : wybrane zagadnienia*. Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37070

BŁACHNIO D.: *Doping zabija sport : skutki i przeciwdziałanie* / Towarzystwo Lekarskie Warszawskie. Warszawa : TLW : Oficyna Wydawniczo-Poligraficzna „Adam”, 2006. Sygn.: Cz.O. 37216

BOGDANOWICZ M.: *Integracja percepcyjno-motoryczna : teoria, diagnoza, terapia*. Wyd. 3. Warszawa : Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej, 2000. Sygn.: Cz.O. 37279

BUCKUP K.: *Testy kliniczne w badaniu kości, stawów i mięśni*. Wyd. 3 uaktual. Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2007. Sygn.: W 37088; Cz.O. 37087

CAMERON A.: *Psychiatria*. Wrocław : Wydaw. Medyczne Urban & Partner, cop. 2005. (Crash Course). Sygn.: Cz.O. 37452

CIECIERSKA J., JENIKE B.: *English for medicine : podręcznik dla studentów medycyny*. Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2007. (Medycyna). Sygn.: Cz.O. 37075/+CD

DELAVIER F.: *Atlas treningu siłowego*. Wyd. 1, dodr. Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2007. Sygn.: W 37071, 37072

Diagnostyka i terapia wieku menopauzalnego / pod red. T. Pertyńskiego. Wrocław : Wydaw. Medyczne Urban & Partner, cop. 2004. Sygn.: Cz.O. 37105

DZIAK A.: *Bóle i dysfunkcje kręgosłupa*. Kraków : „Medicina Sportiva”, 2007. Sygn.: W 37434-37437; Cz.O. 37433

Encyklopedia bioetyki : personalizm chrześcijański, głos Kościoła / red. A. Muszala. Radom : Polskie Wydaw. Encyklopedyczne, 2005. Sygn.: Cz.O. 37215

Fizjologia człowieka : podręcznik dla studentów medycyny / red. S.J. Konturek. Wrocław : Elsevier Urban & Partner, cop. 2007. Sygn.: W 37003-37050; Cz.O. 37002; Cz.J. 1148

GREENSTONE J., LEVITON S.: *Interwencja kryzysowa*. Gdańsk : Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2004. (Psychologia dla Praktyków / GWP). Sygn.: W 37094-37097; Cz.O. 37093

HANRETTY K.: *Położnictwo*. Wyd. 2 pol. Wrocław : Elsevier Urban & Partner, cop. 2006. (Seria Podręczników Ilustrowanych). Sygn.: Cz.O. 37116

HOUGH R., UL HAQ I.: *Choroby wewnętrzne*. Wrocław : Wydaw. Medyczne Urban & Partner, cop. 2005. (Crash Course). Sygn.: Cz.O. 37104

JAKIMOWICZ-KLEIN B.: *Dieta antyreumatyczna*. Wrocław : „Astrum”, cop. 2005. (Zdrowie). Sygn.: Cz.O. 37036

JWING-MING Y.: *Osiem Kawalków Brokatu : jak zachować i poprawić zdrowie*. Kraków : Wydaw. YMAA, 1998. (Qigong - Zdrowie i Leczenie). Sygn.: Cz.O. 37310

KIEW KIT W.: *Chi kung dla zdrowia i żywotności : praktyczne podejście do sztuki posługiwania się energią*. Warszawa : „Amber”, 1998. (Twoje Zdrowie). Sygn.: Cz.O. 37311

KING C., HENRETIG F.: *Podręczny atlas zabiegów ratunkowych u dzieci*. Wrocław : Wydaw. Medyczne Urban & Partner, cop. 2003. Sygn.: Cz.O. 37115

KIRENKO J., PARCHOMIUK M.: *Edukacja i rehabilitacja osób z upośledzeniem umysłowym*. Lublin : Wydaw. Akademickie Wyższej Szkoły Społeczno-Przyrodniczej im. Wincentego Pola, 2006. Sygn.: Cz.O. 37425

KOKOT F.: *Zaburzenia gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej*. Wyd. 2 uaktual. Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2007. (Biblioteka Lekarza Praktyka ; 15). Sygn.: Cz.O. 37089

KUMAR V., COTRAN R.S., ROBBINS S.L.: *Robbins patologia*. Wyd. 1 pol., dodr. Wrocław : Elsevier Urban & Partner, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37111

LEARY M., KOWALSKI R.: *Lęk społeczny*. Gdańsk : Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2001. (Seria Psychologii Społecznej / GWP). Sygn.: W 37091; Cz.O. 37090

LENNARD T.A., CRABTREE H.M.: *Sportowe urazy kręgosłupa*. Wyd. 1 pol. Wrocław : Elsevier Urban & Partner, cop. 2008. Sygn.: W 37119, 37120, 37306; Cz.O. 37030

LINDSAY K.W., BONE I.: *Neurologia i neurochirurgia*. Wyd. 1 pol. Wrocław : Elsevier Urban & Partner, cop. 2006. Sygn.: Cz.O. 37109

LUXNER K.L.: *Pielęgniarstwo pediatryczne Delmara*. Wyd. 1 pol. Wrocław : Elsevier Urban & Partner, cop. 2006. Sygn.: Cz.O. 37114

MACHOŚ-NIKODEM M.: *Dogoterapeutyczny program polisensorycznej stymulacji porozumiewania się : poradnik dla logopedów, dogoterapeutów i nauczycieli wykorzystujących terapię kontaktową w pracy z dziećmi z dysfunkcjami rozwojowymi*. Warszawa : Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej, 2007. Sygn.: Cz.O. 37278

MAGIERA L.: *Historia masażu w zarysie*. Kraków : „Bio-Styl”, 2007. Sygn.: W 37316-37318; Cz.O. 37315

MAGIERA L.: *Masaż orientalny : chiński, hawajski, japoński, tybetański*. Kraków : „Bio-Styl”, 2007. Sygn.: W 37320-37322; Cz.O. 37319

MAGIERA L.: *Masaż w kosmetyce i odnowie biologicznej : kosmetyczny, limfatyczny, na cztery ręce, gorącymi kamieniami, stemplami ziołowymi*. Kraków : „Bio-Styl”, 2007. Sygn.: W 37324-37326; Cz.O. 37323

McKAY-HART D., NORMAN J.: *Ginekologia*. Wyd. 2 pol. Wrocław : Wydaw. Medyczne Urban & Partner, cop. 2006. (Seria Podręczników Ilustrowanych). Sygn.: Cz.O. 37107

NESTEROWICZ M.: *Prawo medyczne*. Wyd. 8 uaktual. i poszerz. Toruń : Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa „Dom Organizatora”, 2007. Sygn.: Cz.O. 37276

Neuropatologia / red. Jerzy D. i J. Kulczycki. Wrocław : Wydaw. Medyczne Urban & Partner, cop. 2005. Sygn.: Cz.O. 37110

OKŁA S.: *Chirurgiczna rehabilitacja głosu po całkowitej laryngektomii*. Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37073

OPARA J.: *Rehabilitacja w neurologii : podręcznik dla studentów fizjoterapii* / Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach. Katowice : Wydaw. AWF, 2007. Sygn.: W 37153-37166, 37419; Cz.O. 37152; WJ 1143, 1144; Cz.J. 1142

PANG D., NEWSON T.: *Pediatrica*. Wrocław : Elsevier Urban & Partner, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37112

POLECHOŃSKI J.: *Bodźce akustyczne a stabilność postawy ciała*. Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach. Katowice : Wydaw. AWF, 2007. Sygn.: W 37406-37414; Cz.O. 37405; WJ 1152, 1153; Cz.J. 1151

POŁOŃSKI L., WASILEWSKI J.: *Elektrokardiografia i angiokardiografia w zawale serca*. Wrocław : Wydaw. Medyczne Urban & Partner, cop. 2004. Sygn.: Cz.O. 37106

Położnictwo i ginekologia / Nick Panay [i in.]. Wrocław : Wydaw. Medyczne Urban & Partner, cop. 2006. (Crash Course). Sygn.: Cz.O. 37117

SCHIEFELE J., STAUDT I., DACH M.: *Pielęgniarstwo geriatryczne*. Wyd. 1 pol., dodr. Wrocław : Wydaw. Medyczne Urban & Partner, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37113

SEFRIN P., SCHUA R.: *Postępowanie w nagłych zagrożeniach zdrowotnych*. Wyd. 2 pol. Wrocław : Elsevier Urban & Partner, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37118

SEK H.: *Wprowadzenie do psychologii klinicznej*. Wyd. 4 (na podstawie wyd. 1). Warszawa : Wydaw. Nauk. „Scholar”, cop. 2007. (Wykłady z Psychologii ; t. 5). Sygn.: Cz.O. 37471

SIVA A., NOBLE M.: *Kardiologia*. Wrocław : Wydaw. Medyczne Urban & Partner, cop. 2004. (Crash Course). Sygn.: Cz.O. 37108

SOBOTTA J.: *Atlas anatomii człowieka*. Wrocław.

T. 1, *Głowa, szyja, kończyna górna*. Wyd. 3 pol., dodr. 2008. Sygn.: W 37342/T.1-37347/T.1, 37354/T.1/+Tab.

T. 2, *Tułów, narządy wewnętrzne, kończyna dolna*. Wyd. 3 pol. Cop. 2006. Sygn.: W 37348/T.2, 37349/T.2, 37350/T.2-37353/T.2, 37355/T.2; Cz.O. 35166/T.2; Cz.J. 1114/T.2

Styl życia dla zdrowia : monografia / pod red. M. Kosińskiej. Żywiec : Beskidzka Wyższa Szkoła Umiejętności, 2006. Sygn.: Cz.O. 37404

TASIEMSKI T.: *Satysfakcja z życia i aktywność sportowa osób po urazach rdzenia kręgowego : badania porównawcze polsko-brytyjskie*. Poznań : AWF, 2007. (Monografie / Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu ; nr 378). Sygn.: Cz.O. 11133/Nr 378

WASZKIEWICZ E., JASTRZĄB J.: *Zestaw ćwiczeń do zajęć korekcyjno-kompensacyjnych dla dzieci przedszkolnych* / E. Waszkiewicz. *Usprawnie-*

nie funkcji percepcyjno-motorycznych dzieci dyslektycznych ; Gry i zabawy w terapii pedagogicznej / J. Jastrząb. Wyd. 2. Warszawa : Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej, 2002. Sygn.: Cz.O. 37280

WORDLICZEK J., DOBROGOWSKI J.: *Leczenie bólu*. Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2007. Sygn.: W 37080-37082; Cz.O. 37079

WOYNAROWSKA B.: *Edukacja zdrowotna : podręcznik akademicki*. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2007. Sygn.: Cz.O. 37037

Zapobieganie i zwalczanie dopingu w sporcie : aspekty prawne, standardy międzynarodowe działań antydopingowych, nowe zagrożenia : materiały z konferencji naukowo-szkoleniowej dnia 12 grudnia 2006 r., siedziba Polskiego Komitetu Olimpijskiego, Warszawa / red. W. Granowska ; Towarzystwo Lekarskie Warszawskie. Warszawa : TLW : Oficyna Wydawniczo-Poligraficzna „Adam”, 2006. Sygn.: W 37218-37220; Cz.O. 37217; Cz.J. 1145

Organizacja i zarządzanie

BEDNAREK M.: *Doskonalenie systemów zarządzania : nowa droga do przedsiębiorstwa lean*. Warszawa : Centrum Doradztwa i Informacji „Di-fin”, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37275

Metody organizacji i zarządzania : kształtowanie relacji organizacyjnych / red. nauk. W. Błaszczuk ; aut. W. Błaszczuk [i in.]. Wyd. 1, dodr. 1. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2006. Sygn.: Cz.O. 37340

MITTELSTAEDT R.E.: *Jak uniknąć pomyłek, które mogą zniszczyć Twoją organizację : katastrofy lotnicze, spektakularne porażki finansowe, awarie w elektrowniach jądrowych - drobne błędy, które przeoczono...* Gliwice : „Helion”, cop. 2006. (Exclusive / Onepress). Sygn.: W 37493

PASIECZNY J.: *Biznesplan : skuteczne narzędzie pracy przedsiębiorcy*. Warszawa : Polskie Wydaw. Ekonomiczne, 2007. Sygn.: Cz.O. 37179

REDDIN B.: *Testy dla menedżerów stawiających na efektywność : [poradnik psychologiczny]*. Wyd. 4. Warszawa : Oficyna Wydawnicza „Alma-Press”, cop. 2005. Sygn.: W 37496

TAYLOR W., LABARRE P.: *Czas reformatorów : dlaczego w biznesie zwyciężają najbardziej oryginalne umysły*. Warszawa : „MT Biznes”, cop. 2007. (Horyzonty Biznesu). Sygn.: W 37498

WAĆKOWSKI K., CHMIELEWSKI J.: *Wspomaganie zarządzania projektami informatycznymi : poradnik dla memedżerów : przewodnik po procesie realizacji przedsięwzięć informatycznych* / Onepress. Gliwice : „Helion”, cop. 2007. Synat.: W 37497

WAWAK S.: *Podręcznik wdrażania ISO 9001:2000*. Gliwice : „Helion”, cop. 2007. (Exclusive / Onepress). Synat.: W 37494

Nauki techniczne, rolnictwo

BEDNAREK M.: *Doskonalenie systemów zarządzania : nowa droga do przedsiębiorstwa lean*. Warszawa : Centrum Doradztwa i Informacji „Difin”, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37275

BUDZYŃSKI W.: *Public relations : zarządzanie reputacją firmy*. Warszawa : „Poltext”, 2000. (Warsztaty Menedżerskie). Sygn.: Cz.O. 37270

BUDZYŃSKI W.: *Public relations : zarządzanie reputacją firmy*. Warszawa : „Poltext”, 1999. (Warsztaty Menedżerskie). Sygn.: W 37271

ŁOPACIŃSKI K., DZIEDZIC T., BYSZEWSKA-DAWIDEK M.: *Rynek hotelowy 2007 : [dynamika, wskaźniki, prognozy]*. Warszawa : Eurosystem - Jarosław Śleszyński, 2007. (Raport / Wiadomości Turystyczne). Sygn.: Cz.O. 37457

Metody organizacji i zarządzania : kształtowanie relacji organizacyjnych / red. nauk. W. Błaszczuk ; aut. W. Błaszczuk [i in.]. Wyd. 1, dodr. 1. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2006. Sygn.: Cz.O. 37340

POLECHOŃSKI J.: *Bodźce akustyczne a stabilność postawy ciała* / Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach. Katowice : Wydaw. AWF, 2007. Sygn.: W 37406-37414; Cz.O. 37405; WJ 1152, 1153; Cz.J. 1151

SKOWROŃSKA-MIELCZAREK A., LESZCZYŃSKI Z.: *Controlling : analiza i monitoring w zarządzaniu przedsiębiorstwem*. Warszawa : Centrum Doradztwa i Informacji „Difin”, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37274

Sport

ARNOLD M.: *Hurdling*. Birmingham : British Athletic Federation, 1992. Sygn.: W 37061

BODASIŃSKA A.: *Czysta gra w sporcie i życiu codziennym* / Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Zamiejscowy Wydział Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej. Biała Podlaska : AWF w Warszawie. ZWWF, 2007. Sygn.: Cz.O. 37398

Doping zabija sport : skutki i przeciwdziałanie / red. W. Granowska ; Towarzystwo Lekarskie Warszawskie. Warszawa : TLW : Oficyna Wydawniczo-Poligraficzna „Adam”, 2006. Sygn.: Cz.O. 37216

Drogi i bezdroża sportu i turystyki : praca zbiorowa / pod red. Z. Dziubińskiego ; Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Warszawa : Salezjańska Organizacja Sportowa Rzeczypospolitej Polskiej, 2007. (Monografie SALOS RP). Sygn.: W 37291; Cz.O. 37222

DŻEREŃ J.: *Zasoby kultury fizycznej w latach 2001-2003 : (na przykładzie wybranych regionów województwa mazowieckiego i kujawsko-pomorskiego)*. Płock : Oficyna Wydaw. Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica : Wydaw. Nauk. „Novum”, 2007. (Novum). Sygn.: W 37034; Cz.O. 37033

GALLWEY T.W.: *Tenis: wewnętrzna gra*. Pszczyna : „Parafraza”, cop. 2006. (Seria Tenisowa). Sygn.: Cz.O. 37257

GRACZ J., SANKOWSKI T.: *Psychologia aktywności sportowej*. Poznań : AWF, 2007. (Podręczniki / Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu, ISSN 0303-5107 ; nr 58). Sygn.: Cz.O. 10860/Nr 58

GRACZYKOWSKA B.: *Ruch i taniec nie jedno ma imię : ćwiczenia muzyczno-ruchowe*. Opole : Oficyna Wydawnicza Politechniki Opolskiej, 2007. (Podręcznik Akademicki). Sygn.: Cz.O. 37458

GUŁA-KUBISZEWSKA G., LEWANDOWSKI M.: *Jak rozwijać samowiedzę uczestnika kultury fizycznej : przewodnik dla studentów i nauczycieli* / Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu. Wrocław : Wydaw. AWF, 2007. Sygn.: Cz.O. 37490

HALBIG J.: *Zabawy z liną i sznurkiem : propozycje zabaw dla różnych grup wiekowych*. Kielce : „Jedność”, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37273

Kluby sportowe w latach 2004-2006 / Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Rzeszowie ; [oprac. publikacji pod kier. E. Wody]. Warszawa : GUS ; Rzeszów : US, 2007. Sygn.: Cz.O. 37305/+CD

Lekkoatletyczne formy ruchu w przedszkolu i w nauczaniu początkowym : projekt w ramach grantu „Aktywność fizyczna jako element edukacji ekologicznej w młodszy wieku szkolnym” : konferencja metodyczno-szkoleniowa, Opole, 7.11.2007 r. / [pod red. J. Iskry] ; Politechnika Opolska. Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii, Urząd Miejski Opole. - Opole : [PO], 2007. Sygn.: W 37386; Cz.O. 37385

Lekkoatletyka : podręcznik dla studentów, nauczycieli i trenerów / Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach. Katowice : Wydaw. AWF, 2005-2007.

Cz. 2, *Skoki, rzuty i wieloboje* / pod red. T. Gabrysia, Z. Borka. 2007. Sygn.: W 37245/Cz.2-37256/Cz.2; Cz.O. 37244/Cz.2; WJ 1147/Cz.2; Cz.J. 1146/Cz.2

LENNARD T.A., CRABTREE H.M.: *Sportowe urazy kręgosłupa*. Wyd. 1 pol. Wrocław : Elsevier Urban & Partner, cop. 2008. Sygn.: W 37119, 37120, 37306; Cz.O. 37030

LISTKOWSKA A., LISTKOWSKI M.: *Stretching A-Z : sprawność i zdrowie*. Łódź : Wydaw. „Aleksandra” - Marian Listkowski, [2007]. Sygn.: Cz.O. 37473

MAĆKAŁA K., KOWALSKI P.: *Trening biegów krótkich : założenia teoretyczne i implikacje praktyczne* / Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu. Wrocław : Wydaw. AWF, 2007. Sygn.: Cz.O. 37491

McFARLANE B.: *The science of hurdling and speed : hurdling into the 21st century*. 4 ed. Toronto : Athletics Canada, 2000. Sygn.: W 37062

MIKRUT G., MUELLER K.: *Bike maraton : cykl powszechnych maratonów rowerowych*. Gliwice : Usługi Komputerowe i Poligraficzne Jan & Dariusz Gębka, 2007. (Rower ; cz. 1). Sygn.: W 37009-37012; Cz.O. 37008

New aspects of sport history : proceedings of the 9th ISHPES Congress, Cologne, Germany 2005 / eds. M. Lammer, E. Mertin, T. Terret. Sankt Augustin : Academia Verlag, 2007. Sygn.: W 37225

New aspects of sport history, the olympic lectures : proceedings of the 9th ISHPES Congress, Cologne, Germany 2005 / eds. K. Lennartz, S. Wassong, T. Zawadzki. Sankt Augustin : Academia Verlag, 2007. (ISHPES - Studies ; vol. 13/2). Sygn.: W 37226

POLAK E.: *Polsko-angielski słownik pojęć i terminów gimnastycznych*. Rzeszów : Wydaw. Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2007. Sygn.: Cz.O. 37415

RYGUŁA I., OLSZA B., OLSZA W.: *Podstawy selekcji i treningu młodych tenisistów* / Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach. Katowice : Wydaw. AWF, 2007. Sygn.: W 37477-37485; Cz.O. 37476; WJ 1155; Cz.J. 1154

SADZECK T.: *Tenis : przewodnik gracza*. Pszczyna : „Parafraza”, cop. 2007. Sygn.: Cz.O. 37258

SPOREK T.: *Sponsoring sportu w warunkach globalizacji : dylematy i wyzwania*. Warszawa : Centrum Doradztwa i Informacji „Difin”, 2007. Sygn.: Cz.O. 37429

Science in swimming / ed. by K. Zatoń and M. Rejman ; Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu. Wrocław : Wydaw. AWF, 2007 [Cz.] 1. Sygn.: W 37300/Cz.1

Sport for all as a form of education / eds. H. Eichberg, J. Kosiewicz, K. Obodyński ; University of Rzeszów, Podkarpackie Scientific Society of Physical Culture in Rzeszów. Rzeszów : Wydaw. Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2007. Sygn.: W 37301

STANISZEWSKI T.: *Założone i rzeczywiste funkcje szkoły w przygotowaniu dzieci w młodszym wieku szkolnym do rekreacji fizycznej w rodzinie*. Warszawa : Wydaw. AWF, 2007. (Studia i Monografie / Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie ; nr 123). Sygn.: Cz.O. 37297

Strzelectwo sportowe : (nowoczesne rozwiązania szkoleniowe) : praca zbiorowa / pod red. K. Kurzewskiego ; red. tech. A. Stępień ; Polski Związek Strzelectwa Sportowego w Warszawie, Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu. Wrocław : „BK”.

Z. 4. 2007. Sygn.: Cz.O. 37488

Testy oraz badania diagnostyczne zalecane przez Polski Związek Tenisowy : [poradnik trenera]. / [zespół red. W. Andrzejewski i in.] Warszawa : [Polski Związek Tenisowy], 2006. Sygn.: W 37303; Cz.O. 37302

Training for speed, agility and quickness / ed. L.B. Brown, V.A. Ferrigno. 2 ed. Champaign, Ill : Human Kinetics, cop. 2005. Sygn.: W 37063/+CD

WASZKIEWICZ E., JASTRZĄB J.: *Zestaw ćwiczeń do zajęć korekcyjno-kompensacyjnych dla dzieci przedszkolnych* / E. Waszkiewicz. *Usprawnienie funkcji percepcyjno-motorycznych dzieci dyslektycznych ; Gry i zabawy w terapii pedagogicznej* / J. Jastrząb. Wyd. 2. Warszawa : Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej, 2002. Sygn.: Cz.O. 37280

WOJNO A.: *Judo dla dzieci : 4 i 3 Kyu*. Wrocław : Klub Seniora Judo, [ok. 2004]. Sygn.: Cz.O. 37313

WOJNO A.: *Judo [dla dzieci] : 6 i 5 Kyu*. Wrocław : Klub Seniora Judo, [ok. 2004]. Sygn.: Cz.O. 37312

Zapobieganie i zwalczanie dopingu w sporcie : aspekty prawne, standardy międzynarodowe działań antydopingowych, nowe zagrożenia : materiały z konferencji naukowo-szkoleniowej dnia 12 grudnia 2006 r., siedziba Polskiego Komitetu Olimpijskiego, Warszawa / red. W. Granowska ; Towarzystwo Lekarskie Warszawskie. Warszawa : TLW : Oficyna Wydawniczo-Poligraficzna „Adam”, 2006. Sygn.: W 37218, 37219, 37220; Cz.O. 37217; Cz.J. 1145

ZAREMBA R.: *Gerard Cieślik : urodzony na boisku*. Chorzów : Krzysztof Ziolo, 2006. Sygn.: Cz.O. 37151

ZASADA M.: *Przygotowanie fizyczne i funkcjonalne gimnastyków w wieloletnim procesie treningowym*. Bydgoszcz : Wydaw. Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, 2007. Sygn.: Cz.O. 37428

Językoznawstwo, nauka o literaturze

CIECIERSKA J., JENIKE B.: *English for medicine : podręcznik dla studentów medycyny*. Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2007. (Medycyna). Sygn.: Cz.O. 37075/+CD

Geografia, opisy krajów, podróże

Geografia społeczno-gospodarcza Polski / red. nauk. H. Rogacki. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2007. Sygn.: Cz.O. 37468

Historia, biografie

Biograficni narisi vidatnih predstavnikov evropejs'koi kul'turi Mihajlo Grusevs'kij (1866-1934) / oprac. R. Nowacki, W. Telwak, W. Telwak ; red. nauk. R. Nowacki. Opole : Oficyna Wydawnicza Politechniki Opolskiej, 2007. (Narisi ta Monografii / Politechnika Opolska ; 198). Sygn.: Cz.O. 25824/z.198

ROGOWSKI S.: *Historia ustroju i prawa w Polsce 1918-1989 : wybór źródeł*. Warszawa : Wydaw. Nauk. PWN, 2006. (Seria Podręczników i Źródła do Nauk Historycznoprawnych). Sygn.: Cz.O. 37361

ZAREMBA R.: *Gerard Cieślik : urodzony na boisku*. Chorzów : Krzysztof Ziolo, 2006. Sygn.: Cz.O. 37151

Adresy kontaktowe

Biblioteka Główna Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach

ul. Mikołowska 72 A
40-065 Katowice
<http://www.biblioteka.awf.katowice.pl>

KIEROWNIK BIBLIOTEKI mgr Mariusz Pacha
Tel. 032-207-51-48
e-mail: m.pacha@awf.katowice.pl

SEKCJA GROMADZENIA I OPRACOWANIA ZBIORÓW

KIEROWNIK mgr Katarzyna Baran
Tel. 032-207-51-35 / fax 032-251-68-68
e-mail: bibl@awf.katowice.pl

SEKCJA UDOSTĘPNIANIA ZBIORÓW I WYPOŻYCZALNIA MIĘDZYBIBLIOTECZNA

KIEROWNIK mgr Zbigniew Zabielski
Tel. 032-207-53-60 / 032-207-51-79
e-mail: wyp@awf.katowice.pl

SEKCJA INFORMACJI NAUKOWEJ

KIEROWNIK mgr Katarzyna Szaniewska
Tel. 032-207-51-28
e-mail: info@awf.katowice.pl

Biblioteka Zamiejscowego Ośrodka Dydaktycznego AWF w Katowicach

ul. Szkolna 5
44-335 Jastrzębie-Zdrój
Tel. 032-434-00-16
<http://www.biblioteka.awf.katowice.pl/jastrzebie.html>

Godziny otwarcia agend Biblioteki

BIBLIOTEKA GŁÓWNA

ul. Mikołowska 72 A
40-065 Katowice

WYPOŻYCZALNIA Budynek A, pokój 110 Tel. 032-207-51-79 Poniedziałek 9.00 – 14.30 Wtorek 9.00 – 18.30 Środa 9.00 – 14.30 Czwartek 9.00 – 18.30 Piątek 9.00 – 18.30 Sobota 9.00 – 14.00	CZYTELNIA OGÓLNA Budynek A, pokój 111 Tel. 032-207-51-79 Poniedziałek 9.00 – 18.30 Wtorek 9.00 – 18.30 Środa 9.00 – 18.30 Czwartek 9.00 – 18.30 Piątek 9.00 – 14.30 Sobota 9.00 – 14.00
CZYTELNIA CZASOPISM Budynek A, pokój 103 Tel. 032-207-51-35 Poniedziałek – piątek 9.00 – 14.30	CZYTELNIA INFORMACJI NA- UKOWEJ Budynek A, pokój 101 Tel. 032-207-51-28 Poniedziałek 9.00 – 14.30 Wtorek 9.00 – 18.30 Środa – piątek 9.00 – 14.30

BIBLIOTEKA ZAMIEJSCOWEGO OŚRODKA DYDAKTYCZNEGO W JASTRZĘBIU ZDRÓJU

ul. Szkolna 5, pok. 25
44-335 Jastrzębie-Zdrój
Tel. 032-434-00-16

Poniedziałek – piątek 8.00 – 16.00